

DE *Landeigenaar* IN VLAANDEREN

BELGIË - BELGIQUE
P.B.
3990 PEER
12/3118

DRIEMAANDELIJKS // MEI - JUNI - JULI
LANDELIJK VLAANDEREN VZW // NR. - 60

10 JAAR LANDELIJK VLAANDEREN VZW

Over de grens

Landelijke ontmoetingsdag met EPG Nederland
Bezoek domein Hemelrijk te Essen

De pachtrelatie

De landpachtproblematiek: visie
van de eigenaar: deel 2

Agriland

Onze partner op het platteland

De Zwarte Specht

Lokale eigenaarsvereniging:
Activisme in Landschap De Liereman

dossier

10 jaar Landelijk Vlaanderen!

Algemene Ledenvergadering met feestrede minister Joke Schauvliege
Een korte historiek: 10 jaar in beeld gebracht

Landelijk Vlaanderen

Woord van de voorzitter

Bij landbeheerders groeit de aandacht voor het overheidsbeleid. Wat soms emotioneel als negatief werd beschouwd wordt nu geobjectiveerd. Het natuurdecreet bv. werd slecht aanvoeld maar blijkt nu vol potenties te zijn in de ogen van wie het goed leest. Men ziet in dat de tekortkomingen niet in het decreet zelf liggen maar bestaan uit niet activering van bepalingen door gebrek aan vraag of aandacht vanwege de private beheerders zelf.

Onze vereniging wil meehelpen om het onbegrip en het wantrouwen te overbruggen. De talkrijke dossiers in behan- deling tonen aan dat een positieve dynamiek broodnodig is nu de overheid beseft dat de private sector onmisbaar is om een deel van de Vlaamse doelstellingen te verwezenlijken. In een krappe budgettaire situatie kan de kosteloze motivatie van de private beheerders best aangesproken worden.

Wij hebben de goede weg gevolgd met overleg met sectorale en regionale instanties. Maar wij stellen al te vaak vast dat een grondslag te veel over het hoofd wordt gezien die aan de basis ligt van onze algemene actie, het eigendomsrecht.

Dit recht is grondwettelijk en internationaal verankerd, is een sleutelbegrip in het burgerlijk recht en is een essentiële hoeksteen in onze westerse samenleving. Het wordt intiem aanvoeld door iedereen voor zichzelf maar vlug vergeten wat betreft andermans recht. Zo zullen beleidsinitiatieven niet verplicht hun gewestelijke en sectorale benadering toepassen maar al te vaak de horizontale en federale dimensie van het burgerlijk recht vergeten uit gebrek aan aandacht, omdat het de zaken moeilijker maakt of omdat het middeleeuws wordt geacht.

Deze basiswet beschrijft letterlijk eigendom als "het recht om op de meest

volstreekte wijze van een zaak het genot te hebben en daarover te beschikken, mits men er geen gebruik van maakt dat strijdig is met de wetten of met de verordeningen".

Iedereen kan van zijn eigendom naar wil genieten en dit principe kan niet zomaar aangetast worden. Dit recht moet wel uitgeoefend worden in het kader van de wet en de wetgever kan een aantal beperkingen opleggen voor algemeen nut zelfs zonder vergoeding, al kunnen wel vergoedingen voorzien worden in de desbetreffende wet. De belangen van het individu en van de maatschappij worden afgewogen en de evolutie gaat in de richting van een zekere compensatie om de principes van evenredigheid en van goed bestuur te eerbiedigen.

De discussie over het nieuw jachtopeningsbesluit was typisch. Men probeerde met moeite een doelstelling voor de jacht te bepalen alvorens het besluit op te stellen. Maar jacht heeft geen doel, jacht is een recht dat deel uitmaakt van het eigendomsrecht en kan uitgeoefend worden of niet of verhuurd worden volgens de vrije keuze van de eigenaar. De wet kan de jacht kaderen voor duidelijke maatschappelijke redenen zoals veiligheid, schadebeheersing, beheer van soortenpopulaties, dierenwelzijn. Dergelijke redenen verrechtvaardigen de jachtregelgeving mits goede lectuur van het burgerlijk wetboek. Zou jacht alge-

Voorzitter Philippe Casier

meen verboden worden, vraagt het evenredigheidsprincipe dat dit verbod gecompenseerd wordt.

Het voorkeepsrecht wordt nu gretig kosteloos toegewezen waar het al maar kan. Administraties beschouwen dit als een praktisch instrument om op het terrein tussen te komen maar in werkelijkheid op de rug van grondbezit bv. in het voorliggend ontwerp van het decreet over de instrumentenkoffer bij inrichting. Gratis voorkeepsrecht toekennen zonder duidelijk algemeen belang is een aantasting van het eigendomsrecht want dergelijk recht moet aangekocht worden zoals in de private sector bij contractuele voorkeepsrechten.

Beleidsnota's behandelen de zogezegde "privatisering" van de open ruimte als gevolg van de transformaties die er plaatsvinden. Men acht het oneigen dat in agrarische gebieden niet alle landbouwgronden aan de landbouw worden aangewend. Waarom is dit oneigen? Bij het vrij uitoefenen van zijn grondrecht kan de eigenaar zijn grond aanwenden volgens zijn prioriteiten. Als hij geen landbouw wil kan men hem niet verplichten een pachtcontract af te sluiten. Dit is grondwettelijk onmogelijk al proberen sommigen. Onlangs lag er een voorstel van voorschriften op tafel om bewoning en het houden van dieren zoals paarden in agrarische gebieden te verbieden en dit werd onbeschoemd voorgesteld als een technische aanpassing! Als men het landbouwgebruik wil bevorderen moet er gewerkt worden aan de redenen van de transformaties en bv. motiverende contractmodellen invoeren.

Het recent decreet over erfgoed toont dezelfde kenmerken. De overheid kan private goederen beschermen zonder verwittiging, visies over het goed eenzijdig bepalen zonder overleg, voorschriften opleggen, huiszoekingen door ambtenaren laten uitvoeren, cultuurgoederen, dus meubilair, mede beschermen en de verplaatsing ervan verbieden, voor alles en nog wat toelatingen opleggen en beschouwt geen antwoord op aanvragen als een weigering. Daartegenover is de overheid niet decretaal gebonden om steun te geven als tegenprestatie, zonder te spreken van gevangenisstraffen voor wie handelt zonder toelating! De erfgoedbeheerder wordt beschouwd als een goedkope bewaker en niet meer als de eigenaar van het goed.

Zo zou men kunnen spreken van eigendomsberoving of quasi onteigening en hanteert men het concept van "gemeen goed", een goed dat naast private of publieke goederen als een soort gemeenschappelijk patrimonium wordt beschouwd dat moet gevrijwaard worden voor de volgende generaties. Dergelijk concept lijkt in Vlaanderen grond te winnen. Tot welke gevolgen dat kan leiden als er geen omkadering komt met inachtneming van grondrechten en flankerende maatregelen is maar de vraag.

Eigendom beperken is populair. Eigendom heeft een slechte naam, is gelijkgesteld met rijkdom of macht of middeleeuwse praktijken, iets tegen het gemeenschappelijk belang. Dit is natuurlijk schijn want eigendom is in alle lagen van de maatschappij goed verankerd. Het gekend individualisme van de Vlamingen of Nimby syndromen of de gevoeligheden bij al of niet te belasten spaarrekeningen zijn veroorzaakt door een diepgeworteld eigendomsgevoel, groot of klein.

Maar eigendom is ook een reden voor opname van verantwoordelijkheid, niet alleen een recht maar ook een bron van plichten. Financieel met belastingen, ecologisch met goede beheerspraktijken met aandacht voor medegebruik. Het is de basis voor het leveren van ecosysteemdiensten.

Beste lezers,

In de 60e uitgave van *De Landeigenaar* vieren wij zowel het jubileum van onze vereniging als het afscheid van Bertrand de Lophem. Deze heeft na een jarenlange inzet zijn taken als secretaris-generaal naast zich neergelegd. Wij bedanken hem!

Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen

Inhoud

blz. 02	Woord van de voorzitter
blz. 05	Algemene Ledenvergadering 10 jaar Landelijk Vlaanderen
blz. 08	Feestrede 10 jarig bestaan Minister Joke Schauvliege
blz. 10	Agriland: publiciteit-artikel
blz. 14	Over de grens: Landelijke Ontmoetingsdag met FPG - Kalmthoutse Heide Domein Hemelrijk
blz. 16	10 jaar Landelijk Vlaanderen in beeld gebracht
blz. 18	De Zwarte Specht: lokale eigenaarsvereniging Activisme in landschap De Liereman
blz. 22	De pachtrelatie: onze standpunten: deel 2
blz. 29	Terreinbezoek Quick-Win Bananenven
blz. 30	Stand van zaken & Nieuwsflash
blz. 32	Lendeninformatie & Activiteiten

Colofon

De Landeigenaar in Vlaanderen is een uitgave van Landelijk Vlaanderen vzw. - Lambermontlaan 410 1030 Brussel - tel 02 217 27 40 - fax 02 217 27 43 v.u. Philippe Casier - www.landelijkvlaanderen.be
Redactie, vormgeving en realisatie: Marieke Smets
marieke.smets@landelijkvlaanderen.be
© Landelijk Vlaanderen vzw
© Fotografie: Jan Vos

Onze belangenvereniging verdedigt de grondrechten maar promoot ook verantwoordelijkheid bij individuele landbeheerders. Daarom haar jarenlang engagement in het overleg IHD, daarom haar talrijke publicaties hieromtrent, daarom haar aanwezigheid bij overheidsinitiatieven niet alleen om de stem van de privé te laten horen maar ook om de particulieren te overtuigen bij goede beleidsinitiatieven. Dit doet zij in samenwerking met de andere organisaties van de private cluster en, op Europees niveau, met haar internationale organisatie.

Landbeheerders moeten hun terreinen duurzaam beheren, daarvoor is het beheerplan te veralgemenen en ze ook kunnen inrichten met nog te implementeren instrumenten. Met proactiviteit zal de nood aan grondbeperkingen zelf verminderen. Deze liefst vrijwillige beperkingen kunnen dan ook vergoed worden met enige subsidies - de prijs van die beperkingen. Wij zien hiervoor drie pijlers:

1. Een sluitende wetgeving en het ter beschikking stellen van een vervolledigd instrumentarium zoals voorgesteld in het unaniem advies van de Mineraad met een volwaardige plaats voor de private cluster naast anderen.
2. Een rechtvaardige budgetverdeling tussen de actoren en, voor private actoren, aangevuld met fiscale instrumenten vooral voor schenking van eigendom aan de volgende generatie zodat jonge beheerders vlotter ingeschakeld worden om lange termijn visies en beheerplannen op te stellen.
3. Een capaciteit om dit beheer gestructureerd te begeleiden en te ondersteunen, niet vanuit de overheid maar vanuit de eigen rangen. De overheid ondersteunt trouwens wel vrijgevig andere clusters van terreinbeheerders. Voor de versnipperde private beheerders is dit essentieel. Samen met de koepel van de bosgroepen heeft onze vereniging een dossier ingediend voor het oprichten van een servicecentrum open tot alle groepen van actieve terreinbeheerders, zij die een spade in de grond moet steken. Dit centrum moet volwaardig en operationeel in

het beleid ingeschakeld worden. Wij zijn ervan overtuigd dat dit essentieel is in het kader van de VIA acties zodat de 700.000 privaats beheerde ha vlot voor het beleid beschikbaar zouden zijn. Dit is 70 % van de open ruimte, eigendom van de private beheerders die de grondbelasting erop betalen met de hierboven vermelde rechten en plichten. Om die taken te vervullen is het servicecentrum onontbeerlijk want anders is er geen enkele waarborg dat deze massa beheerders zal kunnen ingeschakeld zijn en de overheid zal dan op een steeds duurder aankooppolitiek beroep moeten doen. Met het servicecentrum wordt ook het grondwettelijk evenwicht behouden tussen rechten en plichten.

Als dit evenwicht komt kunnen wij dan de volgende actie starten. De oude generatie blijft te veel haar grondeigendom en het beheer ervan in handen houden. Dit is te begrijpen want eigendom is iets waaraan men zich vastklampt en het afgeven van het beheer is zoals de wapens neerleggen. De oude generatie wil soms tot de dood alleen betrokken blijven maar dit is niet goed voor de kwaliteit en de beheerskeuzes. Daarom ons pleidooi over die schenkingsrechten, daarom ons pleidooi voor de beheerplannen waarbij jongeren vroeger aan bod komen en de kans krijgen om, gemotiveerd, kennis te verwerven en ervaring op te bouwen.

Wij bereiden een actie voor om jonge landgoedbeheerders te begeleiden, in samenwerking met de oudere generatie om en de ene en de andere te overtuigen een stap te doen. Samenwerken tussen generaties met broers en zuster is vaak moeilijk. In Nederland leeft het landgoedconcept, eenheden die bloeiende familiebedrijven worden, die de economische, ecologische en sociale functies merkwaardig vervullen. Laat ons dit hier proberen, laat de jongeren bij ons volwaardig lid worden, laat ze aan de activiteiten deelnemen, breng ze naar de overlegtafel.

Philippe Casier, voorzitter

Algemene Ledenvergadering

10 jaar Landelijk Vlaanderen

> Marieke Smets - directieassistente Landelijk Vlaanderen

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op maandag 10 juni 2013 vierde Landelijk Vlaanderen vzw. op feestelijke wijze haar tienjarig bestaan tijdens de Algemene Ledenvergadering in het Kasteel van Laarne. Zo'n 100 leden en prominenten, waaronder Minister voor Natuur en Leefmilieu Joke Schauwvlieghe, waren aanwezig in het prachtige kasteel, beheert door Historische Woonsteden, een bevriende organisatie van Landelijk Vlaanderen.

De samenkomst werd voorafgegaan door een bestuursdiner in het restaurant van het slot waar in gesloten kring de toekomstvisie en actuele thema's werden besproken. Ook ging bijzondere aandacht uit naar Bertrand de Lophem, die afscheid heeft genomen als secretaris-generaal, en naar **Guido Mullier**, die als nieuwe bestuurder werd verwelkomd. Opvallend was ook de talrijke aanwezigheid van jongere

beheerders en het toenemend activisme onder de jongere generatie private eigenaars.

De vergadering werd om 15.30u geopend door voorzitter **Philippe Casier**, die na de verwelcoming het woord doorgaf aan aftredend secretaris-generaal Bertrand de Lophem.

Na zich tien jaar met hart en ziel te hebben ingezet voor onze vereniging, zet **Bertrand de Lophem** een stapje achteruit en neemt hij afscheid als secretaris-generaal. Bertrand de Lophem was mee betrokken bij de oprichting van Landelijk Vlaanderen in 2003 en is een van de mede-initiatiefnemers achter de grote Betoging voor het Platteland datzelfde jaar. Tijdens de Algemene Ledenvergadering heeft hij waardig afscheid genomen met een lezing over het tienjarig bestaan van de vereniging. Daarbij werden verschillende acties, excursies, het interbestuurlijk overleg, leden-

activiteiten, vele vergaderingen, studiereizen en vele andere ontmoetingen visueel verhaalt door Bertrand. Zijn conclusie na 10 jaar zwoegen:

"We hebben samen een lange weg afgelegd om aan de private eigenaar zijn gerechtigde en juiste plaats te geven in het Vlaamse Buitengebied. Mijn hoop is dat, onder de leiding van onze dynamische voorzitter, we positief bijdragen en samenwerken tot verdere bloei van Landelijk Vlaanderen. Moge elke bos- en landbeheerder zich meer en meer thuis voelen in een leefbaarder Vlaams Platteland".

Ook de sponsors en partners werden in de bloeigezet, in het bijzonder de grote sponsor van de Algemene metjes

Vergadering: Agriland NV. *"Agriland ondersteunt en staat achter de visie en het doel van Landelijk Vlaanderen, wij zijn daarom erg tevreden opnieuw op hen als sponsor te mogen rekenen. Dit jaar zijn zij de hoofdsponsor en de enige sponsor van deze Algemene Ledenvergadering. De receptie en deze samenkomst worden door hen aangeboden. Agriland bewerkt landbouweigendommen zowel in Vlaanderen en Wallonië en is gespecialiseerde makelaar van landelijke goederen. Hun doel is niet enkel een financiële optimalisatie aan de eigenaar te verzekeren maar ook om opnieuw een band tussen de eigenaar, zijn land en de landbouwwereld te scheppen, de vergroening te ondersteunen, de samenwerking met de overheid te versterken en om lokaal werk te verschaffen aan derden. Wij danken hen voor de jarenlange ondersteuning en hopen ook in de toekomst Agriland als belangrijke partner op het platteland te mogen behouden,"* aldus Philippe Casier.

De tweede lezing werd gegeven door **Eva Kerselaers** van ILVO. Zij studeerde voor bio-ingenieur aan de KU Leuven. Momenteel werkt ze bij ILVO, het instituut voor landbouw- en visserijonderzoek, waar ze onderzoek doet rond landbouw, ruimtelijke ordening en plattelandsontwikkeling. Eind vorig jaar behaalde ze daar haar doctoraat met als titel "Participatieve ontwikkeling van een landbouwwaarderingssinstrument om rurale planning in Vlaanderen te ondersteunen". Tijdens de Algemene Ledenvergadering kwam ze enkele resultaten van dat doctoraat toelichten. Eva is ook lid van J.o.o.R, een groep jonge onderzoekers die studies

doen over open ruimte. Hierover kunt u meer lezen op onze website.

Een ander belangrijk knelpunt dat door zowel VLM als mevrouw Kerselaers werd aangehaald, is de landpachtproblematiek. Landelijk Vlaanderen is al langer vragende partij voor een herziening van de pachtwet, geschreven in de jaren '20. Grondeigenaars hebben steeds vaker het gevoel dat ze onteigend worden wanneer zij hun gronden via een vast pachtcontract verhuren. Hierover handelde de derde lezing, gegeven door voorzitter **Philippe Casier**: *"Niet alleen is er het beperkt rendement en de quasi onmogelijkheid om een pacht op te zeggen, verpachters hebben ook weinig zicht op de uitbating van de grond door constructies als onderpacht, seizoenpacht of gebruiksruil, ze hebben geen rechten zoals toeslagrechten, quota of vergoedingen voor gebruiksbeperkingen. Dit gevoel is een bron van frequente verzuring van de relaties tussen de verschillende partijen en dus weigeren eigenaars steeds vaker om een nieuwe pachtrelatie aan te gaan."* Het gevolg is dat door een gebrek aan nieuwe pachtcontracten veel vrije gronden geleidelijk aan ontnomen worden aan de productieve landbouw, wat ook weer in het nadeel van de landbouw speelt. Daarom wil Landelijk Vlaanderen een dialoog aangaan met de landbouwsector over een hervorming van de pachtwet. Belangrijkste eisen daarbij zijn onder meer het herwaarderen van de pachtprijs, de mogelijkheid om contracten af te sluiten voor beperkte duur, aanpassing van de schenkings- en erfenisrechten op gronden en eigenaars toegang verlenen tot

databanken met perceelsaangiften. De standpuntennota pacht wordt in drie delen gepubliceerd, in deze editie van De Landeigenaar werd het tweede gedeelte opgenomen, de volledige tekst is beschikbaar op de website.

Het namiddagdeelte werd vervolgd met de lezing van de laatste genodigde gastspreker: **Liesbeth Gellinck**. Zij is projectleidster bij de West-Vlaamse VLM-dienst "projectrealisatie" bij . Ze startte als biologe met een project rond ruilverkaveling en werd zo ook bij de landinrichting betrokken. Later bouwde ze de coördinatie van de landinrichting in de provinciale afdeling op. Sinds 2006 is mevrouw Gellinck projectleidster. Behalve enkele praktische situaties en overtuigend cijfermateriaal kregen we voorbeelden gepresenteerd van succesvolle samenwerking met private eigenaars in het landinrichtingsproject "Veldgebied Brugge". Ook kregen we een overzicht van de toekomstige projecten in de streek, de aanleg van enkele fietsroutes doorheen private landgoederen, en werden ons de nieuwe rustbanken gepresenteerd die VLM in de regio zal plaatsen langsheen de trage wegen. Verder handelde de uiteenzetting over specifieke acties bij VLM die privé eigenaars aanbelangen op lokaal niveau. Ook kwam er vanuit het publiek enige reactie, meer bepaald over de actie van de grondenbank en de toepassing door VLM van voorkoop. De gepubliceerde cijfers van aangekochte oppervlakte met het voorkooprecht tonen aan dat in de praktijk het voorkooprecht echter veel minder wordt gebruikt dan meestal wordt aangeklaagd.

Na deze lezingen werd de vergadering besloten met een bloemlezing van onze voorzitter, gevolgd door de feestrede van de Minister. Ook werd bijzondere aandacht geschonken aan de volgende generatie landbeheerders, in samenwerking met de oudere generatie om beiden te overtuigen een stap te doen. Samenwerken tussen is vaak moeilijk. *"In Nederland leeft het landgoedconcept, eenheden die bloeiende familiebedrijven worden, die de economische, ecologische en sociale functies merkwaardig vervuilen. Laat ons dit hier proberen, laat de jongeren bij ons volwaardig lid worden, laat ze aan de activiteiten deelnemen, breng ze naar de overlegtafel"* aldus **Philippe Casier**.

Met een effectief en efficiënt service centre kan het Vlaams beleid in een publiek-private samenwerking op de jonge private beheerders ook in de toekomst rekenen en liefst voor meer dan de volgende tien jaar. Daarna legde de voorzitter ook de voorwaarden en voordelen uit van de implementatie van Natura 2000, waarbij het oprichten van een service centre een centraal element zou zijn met juiste signalen vanuit de overheid. Dit proces is voor de landeigenaar van belang want dit zal de gelegenheid zijn om de participatie van het privébeheer te bepalen met een bredere visie dan de gebruikelijke bipolaire visie op het buitengebied zijnde enkel landbouw en natuur. Een derde spoor is ook mogelijk!

Na een warm applaus werd de vergadering afgesloten met de feestrede van **minister Joke Schauvliege**. Zij benadrukte de positieve evolutie van

de relatie tussen landeigenaars en de overheid gedurende deze periode, als ook de erkenning door de overheid van de rol van het privé-landbeheer als sleutel voor een vitaal en aantrekkelijk platteland. Ook werd vermeld dat Landelijk Vlaanderen is uitgegroeid tot de belangrijkste partner in het overleg rond IHD, en werd onze vereniging genodigd in het toekomstige project rond het "geïntegreerd beheerplan" van de overheid, waarin men wil evolveren naar één type beheerplan voor natuur, bos, enz. Ook werd gesproken over het service centre, dat door de minister het 'Kenniscentrum Open Ruimte' werd genoemd. Ondanks de beperkingen van een kleine vzw. en een heel bescheiden team van bestuurders, enthousiaste medewerkers, slechts twee halftijdse personeelsleden en enkele actieve werkende leden zijn we aanwezig rond de belangrijkste overlegtafels, en wordt eindelijk het standpunt van de private landeigenaar gehoord en erkend in het politieke speelveld. Bijzondere dank gaat daarom uit naar alle leden, de vele vrijwilligers, sponsors en partners voor hun bijdragen aan ons tienjarig bestaan. Aan leden of sympathisanten die zich geroepen voelen om een extra helpende de hand te zijn, via inzet of financieel, vragen we om dit kenbaar te maken via het secretariaat of per mail aan info@landelijkvlaanderen.be.

De presentaties en lezingen van de sprekers zijn terug te vinden op onze website: www.landelijkvlaanderen.be en www.landelijkvlaanderen.tv.

Marieke Smets, directieassistente LV

Feestrede 10 jarig bestaan

Minister Joke Schauvliege

Geachte voorzitter, dames en heren,

Bedankt om hier samen met u het 10-jarlijkse bestaan van Landelijk Vlaanderen te kunnen vieren. Dit prachtige Kasteel van Laarne is een ideale locatie en deze dag is een ideaal moment om stil te staan bij de evolutie van de relatie tussen landeigenaars en de overheid over de voorbije tien jaar.

Die evolutie is positief; jullie zeggen hierover: "Onder impuls van de Vlaamse Regering wordt nu opnieuw de kans geboden om deel te nemen aan het overleg, met de overheid, over de toekomst van het platteland". Het was onze impuls maar het is ook één van jullie doelstellingen om de samenwerking van de landeigenaars en de overheid te bevorderen. En de overheid van zijn kant erkent vandaag de rol van het privélandbeheer als sleutel voor een vitaal en aantrekkelijk platteland.

De voorbije tien jaar hebben jullie enorme stappen vooruit gezet. Van stille medespeler die in het begin van het IHD-overleg in 2009 de zaak van nabij opvolgde en geregeld suggesties tot oplossing voorstelde, zijn jullie op korte termijn geëvolueerd tot een volwaardige, soms bepalende partner in dit overleg, maar steeds constructief, zowel op Vlaams (Vlaams overleg) als op lokaal niveau (bovenlokaal overleg). In het kader van het project "geïntegreerd beheerplan", dat mijn administratie aan het uitwerken is, is voor jullie vereniging ruim plaats voorzien en zijn er talrijke uitdagingen. Naar de toekomst wordt niet langer gesproken

van een natuurbeheerplan, een bosbeheerplan, een beheerplan voor een reservaat, maar van één type beheerplan elke geïnteresseerde, hetzij een natuurvereniging of een bosgroepering, een particulier of een WBE, zich kan engageren om samen met de overheid de natuur- en bosbeleidsdoelen te realiseren. Het principe is dat de vergoeding (subsidiëring) voor iedereen gelijk is voor gelijke doelen. Dat betekent dat voortaan de resultaatgerichtheid van het engagement en niet de herkomst of het statuut van de inschrijver centraal staat.

Dat jullie, als private eigenaars, hier volop kunnen op inspelen, lijkt mij evident. Wij zijn ook al geruime tijd met de Boskoepel en Landelijk Vlaanderen aan het overleggen om tot een soort Kenniscentrum Open Ruimte – het Servicecenter - te komen, een koepel voor particuliere eigenaars in de ruime zin van het woord. Daar kan iedere eigenaar terecht voor info over natuur en bos, over het geïntegreerd beheerplan, de implementatie van het IHD-verhaal en voor ondersteuning bij engagementen met de overheid.

De betrokkenheid van landeigenaars in tal van overlegfora neemt toe. Daardoor krijgt de landeigenaar een 'stem' en ontplooit Landelijk Vlaanderen zich verder tot een volwaardige gesprekspartner. Zo is Landelijk Vlaanderen al lid van verschillende strategische adviesraden van de Vlaamse overheid, ook van het IPO - Interbestuurlijk PlattelandsOverleg - en andere netwerken. Dat partnerschap blijft niet beperkt

tot het aangaan van de dialoog en het geven van advies. In sommige gevallen leidt het ook tot een samenwerkingsovereenkomst. Zo is dit jaar nog een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen Landelijk Vlaanderen en de Vlaamse Landmaatschappij.

Het doel is om landeigenaars al in een vroeg stadium van een inrichtingsproject of plattelandsinitiatief te betrekken. Eigenaars kunnen op die manier pro-actief meedenken over hun rol als beheerder. Een eerste belangrijke stap is de uitwisseling van informatie en het luisteren naar elkaars ideeën. Ik hoor dat naar aanleiding van die samenwerkingsovereenkomst hier vandaag al een eerste, geslaagd infomoment gehouden werd.

Participatie en inspraak zijn sowieso belangrijke elementen in mijn beleid.

Ik geef u graag 2 voorbeelden:

Zoals u weet, is de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen in de Natura 2000-gebieden erg belangrijk. Met een nieuwe oproep voor het indienen van kortetermijnprojecten, de zogenaamde quick win's, bieden we via het Agentschap voor Natuur en Bos de kans aan privé- eigenaars en verenigingen binnen de speciale beschermingszones (SBS) om nu al een bijdrage te leveren aan die instandhoudingsdoelstellingen. Privé-eigenaars kunnen zo een subsidie aanvragen voor concrete realisaties op het terrein -voor bv. éénmalige inrichtingswerken, natuurontwikkelingswerken, achterstallig beheer,...

Een tweede voorbeeld is het ontwerp-decreet Landinrichting. Op 24 mei hebben we met de Vlaamse Regering dat decreet een eerste keer principieel goedgekeurd. Landeigenaars verwachten van de overheid een aangepast instrumentarium om hun taken te vervullen. Via het decreet Landinrichting geven we hen dat ook. Ik wil de taak van de private eigenaars en lokale partners vergemakkelijken door onder meer een aantal nieuwe instrumenten aan te bieden:

Zo maakt het decreet ook binnen land-inrichtingsprojecten kortetermijnprojecten of quick win's mogelijk. Ik denk aan mooie voorbeelden als het project De Merode, de Weyers in Limburg, het Brugse Veldgebied of het Scheldeland-schapspark. Privé- eigenaars zullen projectvoorstellen kunnen indienen voor uitvoering van inrichtingswerken die vallen binnen de doelstellingen van het landinrichtingsproject. Die doelstellingen kunnen zeer ruim zijn. Het kan bijvoorbeeld ook gaan om recreatieve, landschappelijke of cultuurhistorische doelstellingen. Maar ook buiten landinrichtingsprojecten zullen privé- eigenaars inrichtingswerken kunnen uitvoeren voor diverse doelstellingen die passen binnen een overheidproject, zowel op Vlaams, provinciaal als gemeentelijk niveau. Zij zullen daarvoor een gepaste vergoeding kunnen krijgen.

Met het instrument 'erfdienstbaarheden tot openbaar nut' bijvoorbeeld kunnen we belangrijke maatschappelijke doelen 'betaalbaar' realiseren. En

bieden we een alternatief voor aankoop of onteigening aan de eigenaars. Zo kunnen we een erfdienstbaarheid van openbaar nut op een onroerend goed leggen voor het gebruik van een wandelpad dat past binnen een ruimer wandelcircuit. De overheid betaalt daarvoor een gepaste vergoeding aan de eigenaar. Zo blijft de bezitter van de grond eigenaar, en is de prijs die de overheid moet betalen, lager dan als we de grond zouden aankopen. Een duidelijke win-win situatie.

Deze voorbeelden illustreren dat we samen de juiste weg van samenwerking zijn ingeslagen. Ik ben ervan overtuigd dat dit een begin is van een langdurig partnerschap dat zal leiden tot meer en duurzaam land-, bos- en natuurbeheer.

Ik wil van harte de oprichters van Landelijk Vlaanderen, en de meer dan 800 leden van harte feliciteren met uw 10de verjaardag. U weet dat er in het buitenland wel eens vreemd opgekeken wordt van onze 'unieke' ruimtelijke ordening, maar verenigingen als Landelijk Vlaanderen tonen dat er veel prachtige stukken landschap in Vlaanderen zijn en dat ze goed onderhouden worden. Kijk bijvoorbeeld naar het Kasteel van Laarne en haar uitgestrekte omgeving.

Bedankt voor uw inspanningen.

Joke Schauvliege
minister van Leefmilieu, Natuur & Cultuur

Agriland

Met Agriland, onze partner op het platteland,
is uw landbouwgrond in goede handen!

> Interview door Marieke Smets - directieassistente Landelijk Vlaanderen,
met Martin de Cock de Rameyen - managing director Agriland

Agriland is een naamloze vennootschap, opgericht in 1985. Als landbouwbedrijf gespecialiseerd in landbouwactiviteiten, richt zij zich zowel tot landbouwers- eigenaars die de rentabiliteit van hun uitbating wensen te verbeteren als tot de landeigenaars om hun investering of landbouweigendom te beheren. Het doel van Agriland, als landbouwer, is naast het verzekeren van een financiële optimalisatie, de band tussen de eigenaar, zijn grond en de landbouwwereld te versterken. Agriland ondersteunt de vergroening, de lokale werkgelegenheid en vertegenwoordigt klanten bij de overheid. Dit alles wordt op een maatschappelijk verantwoorde wijze uitgevoerd. In haar hoedanigheid van landbouwer, heeft

bouwproducten, van een grondige analyse van het land in kwestie tot een volledig administratief beheer. Ook het opmaken van een financieel plan en de verbetering van de landbouwactiviteiten behoren tot de mogelijkheden. Agriland is eveneens makelaar en is een gespecialiseerde partner voor onderhandelingen in aan- en verkoop van landbouwgronden, dit zowel in België als Frankrijk.

Agriland is actief vertegenwoordigd in talrijke Belgische en buitenlandse verenigingen. In België is zij lid van Landelijk Vlaanderen, NTF en ELO vzw. Mede door dit uitgebreid netwerk kunnen de belangen van klanten ten opzichte van de bevoegde autoriteiten behartigd worden en

Reeds meer dan 25 jaar blijft Agriland trouw aan vaste waarden, hoe zou u deze waarden omschrijven?

We beschouwen het als onze taak om voor klanten de winstgevendheid van hun landbouwbedrijven en de waarde van hun natuurlijk erfgoed te maximaliseren. Hierbij houden we vast aan enkele kernwaarden:

1. Transparantie

Wij verzekeren aan onze klanten een volledige financiële transparantie. De landbouwfacturen van verkoop en aankoop worden geanalyseerd en gevalideerd vooraleer ze worden doorgestuurd aan de belanghebbenden. Alle gegevens van landbouwproducten en , -methodes, de grondanalyses, de rendabiliteit, de wettelijke en reglementaire bepalingen (verzamelaangifte, Natura 2000, mest, beheersovereenkomsten enz....), de verschillende subsidies van een specifiek perceel,... zijn gebundeld in één en hetzelfde programma en beschikbaar voor analyse. Dankzij het invoeren van dit unieke softwarepakket, het welke alle actuele en historische gegevens van de landbouwpercelen bevat, kunnen zowel eigenaars als landbouwers de agrarische en de financiële verslaggeving hieromtrent verkrijgen.

2. Discretie

Bij Agriland wordt een lange termijn relatie opgebouwd met de klanten, gebaseerd op vertrouwen en discretie.

3. Expertise en ervaring

Wij werken met een team van erkende en gespecialiseerde landbouwingenieurs, experts en managers die deskundigheid verzekeren dankzij hun 25-jarige ervaring. Deze ploeg werkt in samenspraak met lokale deskundigen

Agriland een uitgebreid aanbod aan verschillende diensten ontwikkeld. Deze diensten omvatten de ganse cyclus gaande van productie tot het verhandelen van verschillende land-

kunnen we sensibiliseren bij specifieke problematiek. Ook Landelijk Vlaanderen geniet van de kennis van Agriland, de hoofdsponsor van haar Algemene Ledenvergadering.

die de specifieke kenmerken van het terrein kennen. Onze beheerders en landbouwingenieurs zijn begaan met de economische winstgevendheid en werken met respect voor de agronomische waarden. Dankzij hun ervaring weten zij de juiste techno-economische keuzes te maken betreffende de percelen, waarbij ze rekening houden met alle mogelijkheden en beperkingen. Agriland heeft een unieke raad van bestuur, samengesteld uit zowel onafhankelijke als niet-onafhankelijke beheerders, die belangrijke functies bekleden zowel in de industriële als in de financiële en juridische wereld.

4. Afwezigheid van belangenconflicten

Agriland bezit noch grond, noch landbouwmachines en werkt met bekwaam personeel in alle regio's. Wij werken met onafhankelijke en lokale leveranciers en ondernemers.

5. Respect voor het leefmilieu

Wij helpen de eigenaar om een evenwicht te vinden tussen landbouw en natuur. Hierbij streven wij naar een maatschappelijk verantwoord landbouwbeleid, bijvoorbeeld door de reorganisatie van het milieu en de ecologische structuur in landbouweigendommen (hagen herplanten, vijvers aanleggen, perceelsrandbeheer, erosieproblematiek, beheren van weilanden en wildakkers). In navolging hiervan wordt er een duurzame en gerationaliseerde landbouw met milieu- maatregelen toegepast, rekening houdend met de ligging van de percelen en de vereisten van het Gemeenschappelijke Landbouwbeleid.

6. Opnemen van maatschappelijke verantwoordelijkheid

Als landbouwer dragen we het "maatschappelijk verantwoord ondernemen" hoog in het vaandel. In overleg met haar klanten streeft Agriland naar een evenwicht tussen het sociale aspect (creëren van lokale werkgelegenheid, ondersteuning van de lokale economie...), het leefmilieu (vermindering van de invoer, beperken van residuen en pesticiden, zorg voor het landschap, zuinig omspringen met energie en biodiversiteit, respect van bodemkwaliteit, optimaliseren van grondstoffen,...) en het economisch luik van de landbouwonderneming.

Waaruit bestaan nu precies de activiteiten van Agriland?

Als landbouwer, binnen een beroepsveld met meerdere beperkingen - economische, administratieve, sociale en ecologische - ontwikkelden wij een waaier van diensten voor landbouwers die de hele productieketen tot de marketing van de landbouwproducten bestrijkt. Ook kunnen we onze klanten adviseren in het investeren of het aankopen van landbouwgrond. Wij bieden als landbouwer ondersteuning en diensten aan eigenaren die hun gronden niet zelf wensen te exploite-

Deze beheersovereenkomsten zijn erg gevarieerd. Sinds 2010, hebben we in het kader van onze keuze naar maatschappelijk verantwoorde landbouw gekozen om beheersovereenkomsten te implementeren. Agriland heeft een overeenkomst voor het beheer van 296 objecten (perceelsrandenbeheer, grasbufferstroken, aanplanting en onderhoud kleine landschap elementen, aanleg en onderhoud van poelen, gemengde grasstroken en vogelvoedselgewas voor akkervogels en weidevogelbeheer) in samenwerking met de VLM, die proactief ondersteunt.

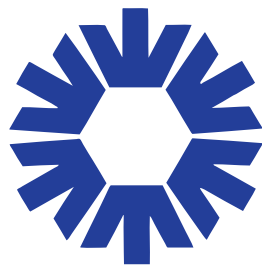
ren: de land-audit, het administratief beheer van de exploitatie van het land door derden en het zoeken naar optimale technieken die de economische rentabiliteit kunnen verhogen. Om dit te bewerkstelligen, zorgt Agriland voor de aankoop van 'inputs' - zaden, meststoffen, fytosanitaire behandelingen - en de onderhandelingen over de verkoop van de producten aan de beste prijzen. We definiëren eveneens de optimale teeltwisseling voor de percelen en realiseren alle werk van agrarische ondernemers.

Enkele van onze klanten beheren hun eigen land, waarbij men Agriland vraagt de winstgevendheid van het bedrijf te herstellen, te zoeken naar een geschikte exploitatie die leidt tot de herwaardering van het milieu, of voor de uitvoering van de zogenoemde beheersovereenkomsten: het planten van hagen, het aanleggen grasstroken, fauna-akkers...

Info: Beheersovereenkomsten:

De instandhouding van de "culturele" elementen van het landschap (coulisselandschap, rijen afgeknotte bomen) en andere landbouwelementen die belangrijk zijn wegens hun structuur en wegens de diversiteit die ze bieden aan het landschap, wordt aangemoedigd door de methode van Instandhouding van elementen uit het ecologisch netwerk en het landschap, die landbouwers niet alleen beloont voor de instandhouding van die elementen, maar ook voor het onderhoud ervan om zodoende de duurzaamheid ervan te waarborgen en de kwaliteit te verbeteren. Dit wordt vastgelegd in een beheersovereenkomst.

Meer info op You Tube: 'Herwaardering van het milieu - Agriland'
<http://www.youtube.com/>

IG WATTEEUW

It's your **green** world. We help moving it.

www.watteeuw.be

www.bmtgroup.com

stronger together

Wat kenmerkt de relatie tussen Agriland en haar klanten? Waarin onderscheidt u zich op de markt?

Onze klanten vertrouwen ons dankzij onze professionaliteit, aangetoond gedurende ons reeds 25-jarig bestaan. Of men nu boer is of eigenaar, beiden komen naar ons met het oog op het optimaliseren of delegeren van hun beheer. Onze onmiskenbare troeven zijn onze expertise en ervaring als manager van landgoederen, het werken in volledige financiële transparantie en vrij van enige belangenvermenging.

Om de vele wettelijke en administratieve beperkingen waarmee landbouwgrond vandaag de dag te maken heeft te kunnen traceren en integreren, heeft Agriland geïnvesteerd in een landbouw- en boekhoudkundig computerprogramma. Dit laat toe de agrarische keuzes aan de hand van cijfermateriaal en terreinbewijs te optimaliseren, rekening houdend met de steeds complexere landbouwwetgeving. Binnen het programma stelt een kaart ons in staat alle beperkingen visueel te bekijken. Deze map bestaat uit verschillende, soms overlappende, thematische kaartlagen die zichtbaarheid geven aan ieder perceel. De hieraan gekoppelde databank traceert de volledige geschiedenis van deze percelen. Agriland is eveneens uitgerust met een krachtig back-office management dat perfect aansluit op de terreinacties van de field-managers. Deze twee managers, één actief op het terrein, de ander ondersteunend op het kantoor, zijn de bevoorrechte gesprekspartners van de klant binnen het bedrijf. Niets wordt aan het toeval overgelaten: het toezicht op de technische procedures is zeer nauwkeurig en de menselijke factor blijft dominant.

Hoe is de relatie tussen Agriland en de eigenaar contractueel?

Verskillende diensten worden geleverd en voorgesteld, die zowel moeten voldoen aan de eisen van de landeignaar als aan de noden van de vastgoed belegger. Na een grond-audit en een uitvoerig overleg met de klant om de reikwijdte van de acties en de winstgevende doelen te bepalen, stellen we een overeenkomst voor.

Integreert u milieu-parameters bij het maken van de beheerskeuzes?

Natuurlijk! Als men ervan uit gaat dat de aarde ten alle koste beschermd en behouden moet worden en dat het vermijden en incalculeren van de risico's een fundamenteel beginsel is van goed beheer, pleiten wij voor een duurzame vorm van landbouw. Deze agro-milieumaatregelen zijn een reële investering voor de eigenaar. Bovendien is het gebruik ervan bindend en veeleisend. Het gebruik van meststoffen bijvoorbeeld dient zorgvuldig te worden geanalyseerd, en de uitvoering, werking en het gebruik ervan moeten strikt worden gerespecteerd. In de praktijk kan een beperkt gebruik van meststoffen aanzienlijke economische en ecologische voordelen opleveren, mits correcte monitoring ervan.

voor het milieu, de bodem (structuur en biodiversiteit), het bewust omgaan met water en een duurzaam beheer van het landelijk gebied. Onze voortdurende deskundigheid en toenemende professionaliteit, onze investering in informatica en (IT-)personeel heeft bijgedragen tot meermaalse officiële erkenning voor onze diensten. Agriland als landbouwer was o.a. finalist in een wedstrijd 'Beste Plattelandbeheerder', en de InBev Baillet-Latourprijs voor het leefmilieu werd toegekend aan een landgoed dat door Agriland werd opgewaardeerd.

We zijn erg tevreden over de behaalde resultaten en hopen dat onze klanten dit ook zijn.

Wat zijn de belangrijkste doelen in de nabije toekomst?

Wij hopen in de eerste plaats onze groei in landbeheer te kunnen behouden. Om dit doel te bereiken, hebben we geïnvesteerd in het computersysteem, maar ook in andere ontwikkelingsfactoren die even cruciaal lijken.

Zo gaven we aandacht aan verschillende media om Agriland te profileren als een duurzaam landbouwbedrijf dat een echte maatschappelijke verantwoordelijkheid op zich neemt. Dit label van duurzaamheid wordt uitgedrukt aan de hand van verschillende criteria: landbouw-optimalisatie, het respecteren van lokaal, sociaal en economisch beheer. Daarnaast is er respect

Wat wil u aan onze lezers nog graag meegeven?

Wij zijn van mening dat we onze professionaliteit kunnen waarborgen, ondanks de toenemende investeringen en complexiteit van het landbouwsysteem. Deze garantie en de tevredenheid van onze klanten vormen de sleutel tot het succes van onze landbouwonderneming. Agriland en Landelijk Vlaanderen delen dezelfde waarden en onderhouden een open en nauwe samenwerking. Wij hopen dan ook dat we elkaar in de toekomst kunnen ondersteunen en versterken in gemeenschappelijke thema's en activiteiten. Wij delen bovenop deze waarden ook een gemeenschappelijke passie, namelijk de liefde voor land.

Over de grens

Landelijke Ontmoetingsdag met FPG Kalmthoutse Heide - Domein Hemelrijk

> Auteur: Marieke Smets - directieassistente Landelijk Vlaanderen

Op vrijdag 24 mei 2013 organiseerde Landelijk Vlaanderen vzw een 'Landelijke Ontmoetingsdag' bestuurders van FPG, de Federatie voor Particulier Grondbezit uit Nederland. Het doel van deze dag was het verbroederen met de landeigenaars en bestuurders uit de Nederlandse zuidelijke provincies. De Kalmthoutse Heide was daarvoor de locatie bij uitstek. We organiseerden in de namiddag een themawandeling rond particulier landeigendom, die startte met een bezoek aan het Bijenteeltmuseum en werd afgesloten op het prachtige parkdomein 'Hemelrijk'. In de namiddag waren leden welkom om deel te nemen.

Interbestuurlijk overleg

De voordrachten door de bestuurders van FPB in de Kiekenhoeve te Essen 's ochtends waren leerrijk, het warrige Vlaamse politieke speelveld toont eigenaars vaak in een lastige en verwarrende situatie, iets waarin wij nog veel van onze Noorderburen kunnen bijleren. Bijzonder was de lezing van de heer Frederic Nijppes over de Nederlandse pachtsituatie, die wij recent onder de aandacht van onze lezers brachten (zie Landeigenaar nr. 59) in het kader van de Vlaamse landpachtproblematiek. De introductie van de Stichting 'Vrienden van Brabantse Landgoederen' door de heer Sammy van Tuyll werd op veel lof onthaald. Deze stichting zet als initiatief van BPG een belangrijke stap voorwaarts in de herwaardering van historische buitenplaatsen en landgoederen, wij ondersteunen dit concept dan ook graag vanuit onze vereniging en zullen kijken in hoeverre wij hiertoe aansluiting kunnen vinden langsheen de Belgische grens.

Bijenteeltmuseum

Het namiddagprogramma startte met een bezoek aan het Bijenteeltmuseum te Kalmthout. In het museum werden we begeleid door Mieke Govaerts, ook actief als natuurgids op de Kalmthoutse heide. Wij danken haar voor het aangename bezoek. De verschillende zalen van het museum zijn opgebouwd als raatvormige cellen, waardoor bezoekers als in een bijenkorf van cel tot cel kunnen wandelen. De eerste cel bevat uitleg over het belang van de bijen als bestuivers wereldwijd. Bijen nemen zo'n 85% van alle bestuiving op zich. Indien ze in aantal zouden verminderen heeft dit een negatief gevolg voor landbouw en de daarvan afhankelijke economie. Solitaire bijen, hommels, zweefvliegen e.a. insecten kunnen slechts een deel overnemen. In cel 2 illustreert men op visuele wijze de voordelen van bestuiving door in

secten tegenover bestuiving door de wind of mens. Ook wordt hier de link gelegd tussen de jacht en bijen: fauna-akkers zijn van groot belang voor het voortbestaan van de bij. Jagers en WBE's zijn in de provincie Antwerpen in dit verhaal de belangrijkste partners. Door o.a. het Regionaal Landschap de Voorkempen wordt gezorgd voor de verspreiding van zaadmengsels voor insecten en klein wild. Dit heeft voordeel voor alle partijen, een samenwerking tussen imker, landbouwer, jager en insect is zeer waardevol. In cel 3 kregen we uitleg over de bijendans en

deze cultuurhistorische landgoederen wandeling lag de klemtoon op de uitgestrekte, groene domeinen die de oostelijke zijde van de Kalmthoutse Heide omsluiten. Ook werd de nodige aandacht geschonken aan de fauna en flora en de herstelwerken na de recente heidebrand. De gidsen verhaalden eveneens de boeiende geschiedenis van de landgoederen Stappersven, Boterbergen en Markgraaf. Tot in de 19de eeuw bestond zowat de helft van de gemeente Kalmthout uit heide en woeste grond. Adel, notabelen en industriëlen uit Antwerpen en Brussel

en getalenteerde plantenveredelaars. De lijst van planten die in het arboretum van Kalmthout en in hun privé-domein Hemelrijk in Essen ontstonden of die door de de Belders op hun vele avontuurlijke reizen in het Verre Oosten werden gevonden en geïntroduceerd, is ronduit indrukwekkend. De familie de Belder heeft het arboretum van Kalmthout uitgebouwd tot een cultureel wetenschappelijk instituut met internationale faam. Een hele serie sierkerselaars, pierissen en rododendrons, vele eiken, beuken, esdoorns en Cercidiphyllum, hosta's, sierappels en sierperen, cornussen, sering, enz. ontstonden in Kalmthout of op Hemelrijk. De ouders van mevrouw de Belder hebben eerder het Arboretum van Kalmthout opgericht. Zij waren tevens de grondleggers van de Vlaamse Dendrologische vereniging en de Royal Horticultural Society te Engeland. Later is het privé-domein Hemelrijk van ruim 100 ha ontwikkeld, in samenwerking met de Engelse tuinarchitect Russel Page. Er groeien in de tuin uitgebreide collecties van esdoorn, paardekastanje, eik, haagbeuk, sierappel, sierkers en sierpeer, magnolia, linde, schijnhazelaar, berk, hulst, meidoorn, els en uiteraard ook toverhazelaar.

Na een wandeling op het domein en in de tuinen kregen we een overheerlijke landelijke receptie, met eigen(h) aardige lekkernijen, verse fruitsappen en aromatische jasmijnthee aangeboden. Hierop volgde een mooie afsluiting met wederzijds dankwoord en het uitwisselen van geschenken tussen de twee voorzitters. Mevrouw de Belder werd hartelijk bedankt voor dit bezoek aan het landgoed in al haar pracht. Jan Hak, voorzitter van het BPG overhandigde als blijk van waardering het Noord-Brabantse Landgoederenboek aan de familie de Belder en voorzitter Philippe Casier. Graag willen wij de hernieuwde contacten en de positieve energie benutten om een gezamenlijke studiedag te organiseren rond nieuwe landgoederen, de transformaties in de open ruimte en de beperkingen op het gebruik van de open ruimte door niet-landbouwers. Een verhaal aansluitend bij het verhaal 'Landschappen van Allure', ingeleid in Kalmthout door de heer Etienne Schoenmakers, en waarin vele kansen liggen voor een gezamenlijke weg in de toekomst.

de communicatie tussen bijen, alsook de herkenning van de drachtplanten. De overige cellen toonden ons meer over de anatomie van de bij, de gevaren bij ziekten, natuurlijke vijanden, het bereiden van honing, de imkerij en haar wereldwijde historiek. Na de rondleiding bezochten we de levende bijen en de tuin met bijenvriendelijke planten. De Zuid-Nederlandse delegatie kenmerkte het bezoek aan het Bijenteeltmuseum als zeer interessant, deze ervaringen kunnen helpen bij de noodzakelijke versterking van de biodiversiteit en samenwerking op de gebieden 'Food4Bees' en 'imkerij Noord-Brabant'.

Wandeling privaat landeigendom

Na de rondleiding trok het gezelschap in twee groepen onder begeleiding van gidsen Yvonne Willekens en Hedwig Lauriks de heide in. Tijdens

brachten daar verandering in. Zij ontvluchtten de stad en kochten gronden in Kalmthout. De landgoederen waren prachtige plaatsen om te jagen, te vissen of feest te vieren. De gidsen namen ons mee langsheen enkele van de vele belangrijke landgoederen die de heide telt. Vooral de domeinen van het Stappersven, Putse Moer en de Mont Noir werden uitgebreid geïllustreerd met geschiedkundige feiten, oud fotomateriaal en lokale anekdotes. Ook kwam de geschiedenis van het turfsteken aan bod, als deel van de algemene ontstaansgeschiedenis van het grenspark.

Terreinbezoek domein Hemelrijk

Na de heidewandeling werden we zeer gastvrij ontvangen door mevrouw Diane de Belder en haar man. De leden van familie de Belder waren niet alleen gepassioneerde plantenverzamelaars, ze ontpopten zich ook tot gedreven

Een korte historiek: 10 jaar Landelijk Vlaanderen in beeld gebracht

01. Tuindagen te Alden-Biezen / 2003
 02. Ontmoetingsdag BPG / 2013
 03. Bezoek domein Stoket / 2004
 04. Algemene Vergadering / 2011
 05. Algemene Vergadering / 2011

06. Terreinbezoek Kruishoutem / 2007
 07. Bezoek Kalmthoutse Heide / 2013
 08. Winterwandeling 3 Water / 2012
 09. Algemene Ledenvergadering / 2011
 10. SBNL Prijsuitreiking / 2007

11. Betoging Platteland Gent / 2003
 12. Terreinbezoek Kermt / 2004
 13. Algemene Ledenvergadering / 2007
 14. Bezoek Bijenteeltmuseum / 2013
 15. SBNL Prijsuitreiking / 2011

Een korte historiek: 10 jaar Landelijk Vlaanderen in beeld gebracht

16. Bezoek Bijenteeltmuseum / 2013
 17. Algemene Ledenvergadering / 2011
 18. Betoging Platteland Gent / 2003
 19. Terreinbezoek Kermt / 2004
 20. Bezoek domein Hemelrijk / 2013

21. Bezoek domein Hemelrijk / 2013
 22. Bezoek Gruuthuze Oostkamp / 2005
 23. Bezoek Poppel Nieuwkerk / 2004
 24. Algemene Ledenvergadering / 2013
 25. ? / ?

26. Betoging Platteland Gent / 2003
 27. Terreinbezoek Kermt / 2004
 28. Studiereis Lithouwen / 2005
 29. Bezoek Kalmthoutse Heide / 2013
 30. Sigma & Schelde te Kallo / 2006

De Zwarte Specht

Lokale eigenaarsvereniging: Activisme in landschap De Liereman

> Auteur: Marieke Smets en Gust Sels

De Zwarte Specht is een vereniging van eigenaars en “gebiedgenieters” (o.a. jagers, wandelaars, paardenliefhebbers,...) die opkomt voor hun rechten in het gebied ‘De Liereman’ te Oud-Turnhout. Ze zijn een mooi voorbeeld van lokaal activisme, waarmee ze alle leden in Vlaanderen hopen aan te zetten tot een zelfde positief engagement en betrokkenheid.

De vereniging werd opgericht naar aanleiding van de totstandkoming van het raamakkoord “Landschap de Liereman en omgeving”. Iedereen die op de één of andere manier betrokken is met het gebied kan toetreden tot De Zwarte Specht. De vereniging heeft niets tegen een raamakkoord waar mens en natuur beter van worden en dat oplossingen biedt voor

problemen in het afgebakende gebied. De Zwarte Specht vindt echter dat er naast de landbouw en Natuurpunt nog vele andere gebruikers zijn, nl. de eigenaars en “gebiedgenieters”, die tot nu toe helemaal niet gehoord werden in het overleg rond het Raamakkoord. De Zwarte Specht is een politiek onafhankelijke vereniging die opkomt voor hun rechten en bekommernissen.

Vanwaar de keuze voor de naam ‘De Zwarte Specht’?

Een zwarte specht is een sterke vogel die vastberaden tracht zijn doel te bereiken. Je kan zijn luide roep van ver horen weergalmen in de bossen. Voor het hele ecosysteem van de bossen is de zwarte specht een zeer belangrijke dienstverlener. Zijn zwarte kleur symboliseert protest, zijn rode kopveren symboliseren vastberadenheid. Wij trachten eenzelfde vastberadenheid uit te stralen en zo een belangrijke schakel te vormen in het bijdragen tot het beheer van gebied “De Liereman”.

Wat doet de Zwarte Specht, wat zijn de belangrijkste doelstellingen?

In een notendop onze actiepunten:

1. Opkomen voor rechten van eigenaars en “gebiedgenieters” (joggers, wandelaars, vissers, fotografen, jagers...) in landschap “De Liereman”.
2. Hun bekommernissen verzamelen, inventariseren en (anoniem) doorgeven aan de desbetreffende instanties (Gemeentebestuur, VLM, Natuurpunt).
3. We willen de wensen van eigenaars en “gebiedgenieters” rond de toekomst van “De Liereman” onderzoeken op haalbaarheid, mee helpen realiseren en hen bijstaan in problemen en uitdagingen van verschillende aard.

4. We willen onderzoeken in welke mate de instandhoudingsdoelstellingen gerealiseerd kunnen worden zonder dat eigenaars hun gronden verliezen.

5. De Liereman heeft als landschap een grote maatschappelijke waarde, terwijl de waarde van meerder percelen (in dit gebied gelegen) erg gedevalueerd is. De Zwarte Specht wil hierin opnieuw een evenwicht brengen.

6. Niet-landbouwers moeten ook gehoord worden in de uitwerking van het Raamakkoord.

7. Het organiseren van (leden)activiteiten zoals zomerwandelingen, BBQ's, info- en vragenavonden, ...

8. We wensen de samenwerking met Landelijk Vlaanderen verder uit te werken.

Hoeveel leden tellen jullie en uit welke sector zijn deze afkomstig?

Momenteel telt De Zwarte Specht zo'n 245 leden, we vertegenwoordigen een 350 ha in het visiegebied. De Zwarte Specht wil graag de nek uitsteken in het belang van iedereen die met het gebied te maken heeft. We zijn in de eerste plaats bekommerd voor de eigenaars (het gedeelte op Arendonks grondgebied inbegrepen) maar we willen onze basis nog verbreden met ALLE gebruikers van het hele gebied. We willen ons ook buigen over problemen van wandelaars, paardenliefhebbers, bewoners, jagers, de vissers en iedereen die het gebied ter harte neemt.

Wat houdt het 'raamakkoord' in en wat zijn de gevolgen voor eigenaars?

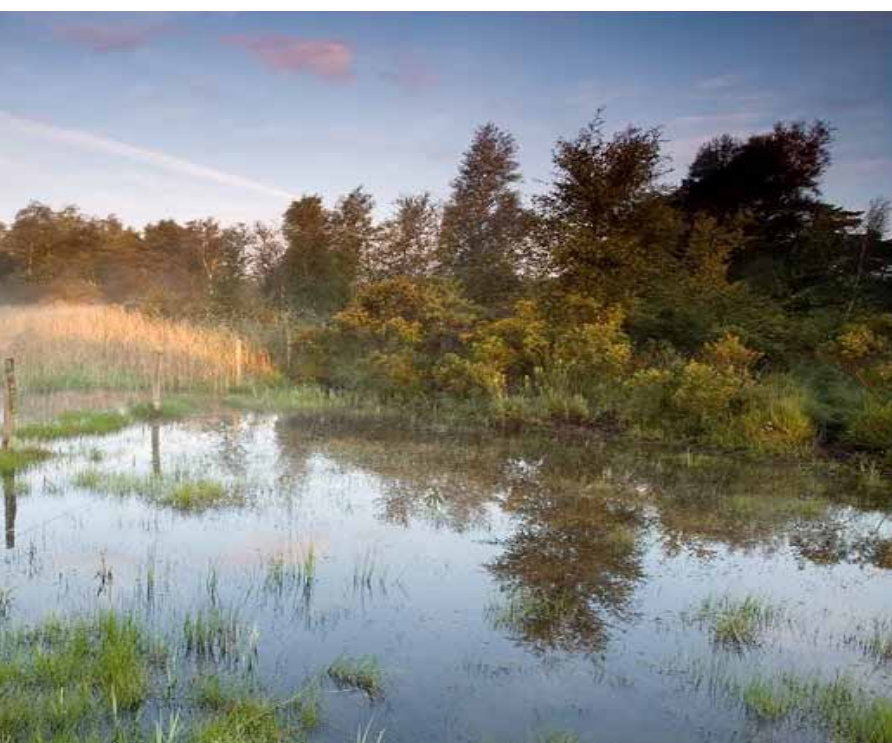
Het raamakkoord maakt deel uit van Natura 2000 doelstellingen. In Natura 2000 gebieden krijgen de meest kwetsbare dier- en plantensoorten samen hun leefgebied extra aandacht. Natura 2000 wil ook een plaats geven aan het economisch gebruik van deze gebieden en de natuurbeleving stimuleren. In deze gebieden zijn tal van eigenaars en gebruikers actief: landbouwers, grondeigenaars, bewoners, boseigenaars, bedrijven, natuurverenigingen, wandelaars, vissers, jagers, paardenliefhebbers,... Zij hebben allemaal hun rol in de realisatie van de Natura 2000 doelstellingen. Natura 2000 staat of valt met een vlotte samenwerking tussen alle verschillende partijen.

Het afgebakende gebied in het raamakkoord "Landschap De Liereman en omgeving" beslaat een oppervlakte van 1630 ha en situeert zich ten noorden van de E34, ten zuiden van het kanaal Dessel-Schoten en tussen Turnhout-Ravels-Arendonk. Het afgebakende gebied is opgesplitst in 2 deelgebieden met name actiegebied 56 en 57 (zie kaartje). Reeds in 2008 besliste de Vlaamse Regering in het kader van de afbakening van het buitengebied (AGNAS) dat:

1. voor het actiegebied 56 de bestemming als landbouwgebied en bosgebied wordt herbevestigd;

2. voor het actiegebied 56 er specifieke maatregelen komen voor de SBZ-V mits overleg en onderzoek naar ➔

Fotografie David Verduynck ©

het landbouwgebruik en de aanwezige bedrijfszetels met de focus op het stimuleren van vrijwillige beheersovereenkomsten;

3. voor het actiegebied 57 er natuurinrichtingswerken worden voorzien voor de hydrologische situatie (grondwater en oppervlaktewater) en natuurwaarden. Dit alles zonder dat dit ten koste gaat van landbouwactiviteiten in het actiegebied 56.

De herbevestiging zal gebeuren wanneer de natuurinrichtingswerken in uitvoering zijn. Tegelijkertijd besliste de Vlaamse Regering in 2008 tot de opmaak van een "raamakkoord" inzake landbouwbeleid en natuurontwikkeling voor actiegebieden 56 en 57 met de betrokken partijen in het gebied.

Wie maakt deel uit van de overleggroep?

De overleggroep werd samengesteld uit verschillende partijen die een taak hebben in de open ruimte:

1. Natuurpunt VZW
2. Boerenbond

3. Algemeen boerensyndicaat
4. Overheden en gemeenten, VLM
5. Twee vertegenwoordigers van de minister van Leefmilieu, Natuur en Cultuur (minister Schauvliege) en van de minister van Economie, Landbouw en Plattelandsbeleid (minister Peeters)

Het Operationeel Uitvoeringsprogramma start op korte termijn volgende uitvoeringsacties op:

1. Voor actiegebied 56: bevestigen agrarische, natuur- en bosbestemming op gewestplannen.
2. voor actiegebied 57: opmaak GRUP voor het versterken van de natuurwaarden via bestemmingswijziging van de niet-groene bestemmingen naar natuurgebied (westelijk deel) en nog nader uit te werken van de verweving tussen landbouw, natuur en bos (oostelijk deel).

Vanwaar de ophef rond het 'raamakkoord' in het gebied?

Grondeigenaars, boseigenaars, jagers, bewoners, joggers, vissers, en andere gebruikers worden in dit proces niet

als volwaardige actoren in de besluitvorming betrokken. Er was gedoseerde, beperkte informatie maar geen ruimte voor inspraak, terwijl er wel werd gecommuniceerd met het Algemeen Boeren Syndicaat, de Boerenbond en Natuurpunt vzw. Hierdoor is het evenwicht van belangen verschoven in het voordeel van deze organisaties, vaak buiten het medeweten van de (land) eigenaar, die hierdoor geen ruimte had voor verdediging. Ondanks mondelinge en schriftelijke beloften voor overleg zijn o.a. eigenaars en jagers in het verleden bewust buiten de besluitvorming gehouden. Grondeigenaars en landbouwers, evenals gebruikers en recreanten moeten zich neerleggen bij de voldongen feiten. Wij zijn als eigenaar niet betrokken bij de besluitvorming, maar moeten wel de gevolgen ervan dragen.

In feite gaat het hier om een maatschappelijke hold-up. De economische en intrinsieke waarde van de eigendommen gaat voor een groot deel verloren door de beperkingen die zullen worden opgelegd.

Landelijk Vlaanderen steunt de Zwarte Specht in het overleg met de overheid en de belangrijkste beleidsinstanties.

webcast
streaming
video services

Contact:
Emmanuel De Groef
Tel: +32 2 709 10 50
manu.de.groef@telemak.com
www.telemak.com

U bent als eigenaar op zoek naar een aantrekkelijke, klare, transparante en vooral begrijpbare formule voor landbouw op uw gronden? Dan is Agriland NV voor u de beste partner.

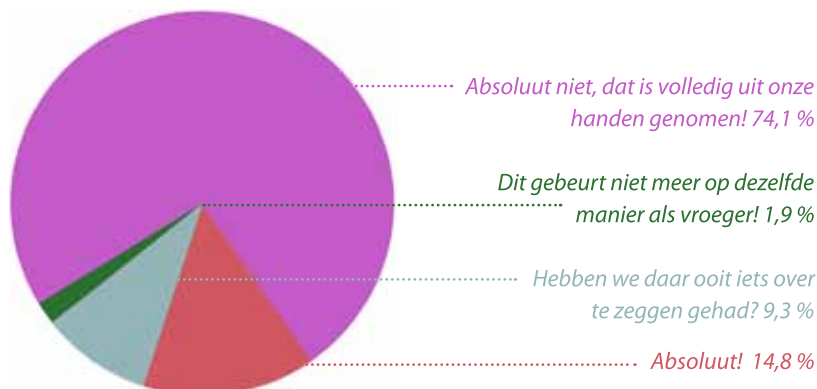
Ons doel is niet uitsluitend een financiële optimalisatie te verzekeren, maar ook de band tussen de eigenaar, zijn land en de landbouwwereld te onderhouden. We ondersteunen de vergroening, de lokale werkgelegenheid en vertegenwoordigen u bij de overheid. Kortom, een duurzame en maatschappelijk verantwoorde landbouw.

De beste zorg voor uw grond krijgt u van Agriland NV. Meer info op www.agriland.be

Agriland NV // Avenue Pasteur 23 - 1300 Wavre // tel. +32 10/232 906 // fax +32 10/232 909 // e-mail: agriland@skynet.be

Enquête onder de inwoners van Oud-Turnhout: vindt u dat de inwoner van Oud-Turnhout nog genoeg te zeggen heeft over Landschap de Liereman?

Bron: www.dezwartespecht.be

Welke beperkingen zullen er opgelegd worden voor de gebruikers en recreanten in het betrokken gebied?

Afgezien van deze beperkingen zullen de nog niet verkochte eigendommen onder druk van het voorkeepsrecht voor een appel en een ei overgaan naar Natuurpunt vzw. Zeer ironisch, indien het de landeigenaar is die enorme belastingen betaalt op zijn gronden, terwijl verschillende natuurorganisaties overleven op subsidies mede-betaald door deze voornoemde eigenaars. Kortom: het kost de overheid veel geld om deze gronden aan te schaffen middels het voorkeepsrecht, en men verliest bovendien aan belastinginkomsten, nieuwe structuren, overleg,... Duurzaam beheer door de eigenaar zelf, in overleg met alle betrokken actoren van het gebied, blijft de enige houdbare oplossing.

Volgens de VLM (Vlaamse Land Maatschappij) is het raamakkoord een principe-akkoord tussen de landbouworganisaties, Natuurpunt en andere partijen met een taak in de open ruimte. De nadruk ligt op samenwerken in het gebied "Landschap de Liereman" en op communiceren in openheid. Van open communicatie is echter geen sprake geweest.

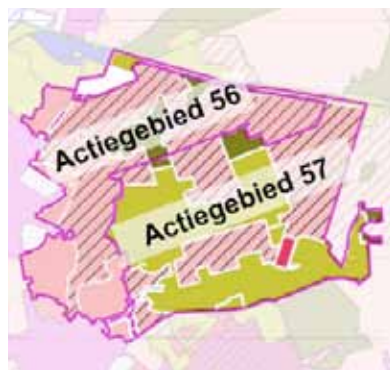
De Zwarte Specht is inmiddels uitgegroeid tot een van de belangrijkste gesprekspartners in het afgebakende gebied. In hoeverre wordt hier inmiddels rekening mee gehouden voor de verdere besluitvorming rond het raamakkoord?

We merken wel het toenemende besef dat men enerzijds moet rekening moet houden met de eigenaars en anderzijds de bipolaire aanpak moet door-

broken worden. We eisen nog steeds dat zowel De Zwarte Specht als de jachtsector effectief worden opgenomen in de overleggroep, met een gelijkwaardige afvaardiging als de andere gesprekspartners. Ook de jachtsector zou moeten opgenomen worden in de werkgroep Life +. We merken ook dat men werkt aan een instrumentenmix voor de eigenaars. Bovendien plant de VLM in het najaar (laattijdige) effectenstudie voor de eigenaars naar analogie met de landbouwstudie.

Is er vanuit de beleidsorganen inmiddels interesse voor 'open communicatie'?

Tot op heden is er enkel het parallel infomoment tussen VLM en DZS dat volgt op de overleggroep. In principe wordt er op het infomoment hetzelfde verteld als op de overleggroep, tenzij

de overleggroep er anders over beslist. Het blijft een eenrichtingsverkeer, waarbij we absoluut niet weten of er met onze opmerkingen rekening wordt gehouden in de overleggroep. Sedert juni is ook de jachtsector aanwezig op het infomoment.

Hebben de andere betrokken partijen in het gebied gereageerd op de afwezigheid van de belangrijkste partij, nl. de eigenaars, bij het initi-

ele overleg over het raamakkoord in dit gebied?

Geen enkele partij heeft ons officieel gecontacteerd of benaderd sinds de oprichting van onze vereniging. Wij hebben zelf steeds aangedrongen en dringen nog steeds aan bij de VLM om te worden opgenomen in de overleggroep. Hopelijk kan de voorziene Regionale Infodag tussen VLM en Landelijk Vlaanderen in het najaar hier enige verandering in brengen.

Wat verwacht u precies van de contacten met het kabinet van Minister Schauvliege?

1. Dat we als volwaardige partner worden behandeld.
2. Het ontwikkelen van de instrumentenmix voor de eigenaars zoals die al bestaat voor de andere betrokkenen.
3. Doorgedreven controle door de overheid op de werking van Natuurpunt en hun financiële geldstromen.
4. Bekijken welke financiële steun mogelijk is wanneer eigenaars zelf aan natuurbeheer gaan doen.

Wat zijn de toekomstperspectieven? Wat zijn de komende jaren belangrijke dossiers voor De Zwarte Specht?

1. Opgenomen worden in de overleggroep als volwaardige partner.
2. Correcte instrumentenmix voor de eigenaars.
3. Nauwere samenwerking met Landelijk Vlaanderen.
4. Natuurbeheer ter ondersteuning Natura 2000 doelstellingen door eigenaars op hun eigen terreinen.

Landelijk Vlaanderen hoopt de nodige ondersteuning te kunnen bieden om deze doelstellingen samen te behalen. Dank voor dit gesprek.

De pachtrelatie: onze standpunten

De landpachtproblematiek: visie van de landeigenaar - deel 2

> Auteur: Philippe Casier, voorzitter Landelijk Vlaanderen

Ontoereikende bepalingen

De huidige landbouw overschrijdt in ruime mate de traditionele landbouw uit de tijd van de pachtwet, zodat deze niet meer aan de moderne behoeften voldoet. Sommige “verbredings” activiteiten van landbouwbedrijven vallen niet onder de pacht. Snick en anderen, stellen dat braaklegging wel onder de pacht valt maar niet: hoevetoerisme, natuurbeheer, landschapzorg of recreatie. Alle vormen van boombeplanting of bosbouw zijn uitgesloten.

De pachter moet het landbouwisico dragen maar hij is niet verplicht tussen te komen in het materiële productieproces. Hij kan via loonwerkers uitbaten maar niets in onderpacht geven, wat natuurlijk veel ruimte geeft voor geschillen. Schaalvergroting vraagt aanpassing van de omvang en de functionaliteit van de gebouwen. Deze worden dan soms te belangrijk ten opzichte van de wettelijke verplichtingen van de eigenaar, die al dan niet zijn toestemming voor werken zal weigeren, indien men al zijn toestemming vraagt, wat niet verplicht is. Als hij die

toelating wel geeft, ontstaan er vaak betwistingen over de imputatie tussen de partijen van de waardeverhoging. Het gebruik van de gebouwen, de gedeelde verantwoordelijkheid en de kostendekking zijn problematisch bij een generatiewissel, bij het op pensioen gaan van een gebruiker die het gebouw niet verlaat, of indien de kosten te hoog zijn.

Hoe regelen de partijen de verantwoordelijkheid bij onderhoud, wanneer dit gebeurt in combinatie met functies van de gebouwen opgenomen in het erfgoed? Advocaten en notarissen hebben een brede ervaring over de concrete knelpunten in de pachtwet en kunnen artikelsgewijs verbetervoorstellen formuleren. Structurele moeilijkheden zijn: het opzeggen van het pachtcontract voor eigen gebruik, de te bewijzen onderpacht, het invoeren van voorkeurechten bij rechtsonzekere gebruiken en de gepensioneerde pachter die rechtstreeks of onrechtstreeks verder uitbaat. Meer algemeen, de “eindeloopbaan problematiek” en/of het pensioenboeren

blokkeren gronden en gebouwen ten nadele van jonge landbouwers of van de eigenaar zelf.

Financieel ontoereikend

De wettelijke geplafonneerde pacht-prijzen van minder dan 1% komen niet overeen met de financiële markt en leiden tot desinteresse bij het patrimoniumbeheer, des te meer omdat de verpachter een verzekering voor de gebouwen, de onroerende voorheffing en de successierechten nog steeds moet betalen, hetgeen een landbouwer/eigenaar niet moet doen bij overdracht van zijn bedrijf. Een resolutie van het Vlaams parlement om dit aan te pakken werd nooit uitgevoerd. Enkel het geïndexeerd kadastraal inkomen moet worden aangegeven.

De stijging van de waarde van de grond speelt een dubbele rol. Enerzijds zijn er de regels van de ruimtelijke ordening die een beperking leggen op de speculatie, en het pachtcontract dat de grond in grote mate verzwaard. Anderzijds is er de druk op de grondprijzen door de transformaties, de mestwet-

geving en de invloed van de agrov voedingsindustrie, die een bevoorrading willen verzekeren, wat maakt dat in de laatste 20 jaar de gemiddelde prijs van de landbouwgronden in België verdubbeld is, met een jaarlijkse toename van ca. 3,7% tot ongeveer 24.000 €/ha (enkele jaren geleden). Grondbezit is dus goed wat betreft de verhouding tussen het totale rendement/risico maar de hogere prijzen belasten het landbouwbedrijf.

Pacht of zachte onteigening?

De verpachter heeft eigenlijk een gevoel dat hij onteigend is. Waarom? Hij ziet soms de pachter Europese subsidies ontvangen die hoger zijn dan de pacht prijs om gronden niet uit te baten. Hij ziet hem rechten krijgen (toeslagrechten, quota, vergoedingen voor gebruiksbeperkingen, flankerend beleid...) die op het einde van de pacht bij de pachter blijven of door hem verkocht worden. De eigenaar blijft zonder rechten en in onzekerheid over het economisch potentieel van zijn gronden.

Hij moet toekijken hoe de wettelijke voorkeupsrechten van pachters aan derden worden verkocht of graslanden worden gescheurd. Hij kan niet volgen hoe de uitbating van zijn gronden van de ene naar de andere gebruiker overgaat bv. door gebruikswissel, eventuele onderpacht of onterechte aanvragen door derden, want hij krijgt geen toegang tot de databank van registraties over zijn eigen percelen. Hij stelt vast dat pacht termijnloos kan zijn, vaak meer dan 100 jaar zodat hij over en

kele generaties enkel van tijd tot tijd ter plaatse is kunnen gaan wandelen, zijn pachtgeld heeft ontvangen en de belastingen heeft betaald.

Dit gevoel van feitelijke onteigening en het feit dat bij de verschillende aanpassingen van de pachtwet telkens alle mogelijke achterpoortjes werden gesloten om te vermijden dat de pachtregeling omzeild werd, zijn de bron van frequente verzuring van relaties tussen partijen en van de weigering om een nieuwe pachtrelatie aan te vangen.

Landbouwareaal voor rechtzeker landbouw?

Landbouwbestemming of landbouwareaal verzekert geen langdurig landbouwgebruik. Barbara Tempels schat de "domesticatie" op 12,5 % en de bebouwing op 13%. Meer dan 100.000 ha landbouwgebied zijn zonder registratie. Een studie van Bomans en andere van de KUL schat het aantal paarden in Vlaanderen op 140.000, goed voor een oppervlakte van 70 à 80.000 ha, zijnde een derde van de graslanden. Sommige zijn aangegeven in de ha telling, andere niet. Vertuining wordt geschat op 25.000 ha, pensioenboeren op 60.000 ha.

Gezien eigenaars niet geïnformeerd zijn over de registraties in de databank weten zij niet dat hun vrije gronden soms onterecht door derden aangegeven worden en zo in het landbouwareaal worden opgenomen. Cultuurcontracten geven geen termijnzekerheid, alle soorten gebruiksafspraken en spitsvondige constructies met weinig

rechtszekerheid zorgen voor oplopen de geschillen. Aannemers nemen landbouwactiviteiten in de plaats van eigenaars of landbouwers volledig ten laste en deze laatste behouden een mooie marge, zonder evenredige risico's.

Al die gebruiksvormen worden in studies meegerekend als duurzaam gebruik. Er spelen echter meer factoren

dan de planologische bestemming of de wettelijke beperkingen of zelfs de klassieke pacht bij het berekenen van oppervlaktes of van de rechtszekerheid van landbouwbedrijven. Eigendom bij de uitbater is rond de 200.000 ha. Voor de rest zorgt de contractuele dynamiek ervoor dat het lange termijn gebruik voor de landbouw enkel maar verzwakt. ➔

Vrijkomende gronden

De pachtwet had nochtans tot doel 'de bescherming van de landbouwer in zijn grondgebruik'. De machtsverhouding pachter/verpachter is nu omgedraaid met sterke landbouworganisaties en versnipperde verpachters. De evoluerende marktvraag, de transformaties, het gevoel van feitelijke ont-eigening en de lage pacht prijs maken dat gronden die vrijkomen zelden nog in pacht worden gegeven. Soms pro-

vallen. Loopbaanpacht heeft duidelijke vastgelegde termijnen, waarna de landbouwvoering niet verzekerd is.

Sommige contractanten spelen op de markt de rol van coördinatie om een evenwichtige en optimale samenwerking tussen de partijen te garanderen op een maatschappelijk verantwoorde wijze. Hun doel is niet enkel een financiële optimalisatie te verzekeren maar ook terug een band tussen de eigenaar, zijn grond en de landbouw wereld te

Driehoeksrelatie

Het pachtcontract wordt bilateraal tussen de verpachter en de pachter afgesloten naast bilaterale overeenkomsten tussen deze pachter en de overheid. Aldus mist men de voordelen van een optimalisatie door het opstellen van contractuele relaties rechtstreeks tussen de drie partijen. De regelgeving voorziet dat de eigenaar voor een aantal handelingen zijn toestemming moet geven, bv. voor beplan-

beren de partijen precare oplossingen te vinden zonder de juiste draagwijdte ervan te kennen en worden ze later het slachtoffer van juridische procedures. Soms laten eigenaars hun goederen beheren door professionele rentmeesters. Hierdoor ontstaat er een andere relatie waar intermediären een professionele maximalisatie van het beheersrendement zoeken.

Betere oplossingen zijn samenwerkingsfiguren tussen eigenaars en gebruikers, landbouwvennootschappen van meer dan 27 jaar, erfpacht en recht van opstal die niet onder de pachtwet

scheppen en werk ter plaatse aan derden te verschaffen met als regel een duurzame landbouw met beste praktijken. Dergelijke formule voor landbouwvoering spreekt dan ook erg veel eigenaars aan.

Het economisch model dicteert soms alternatieve gebruiken zoals bewoning en tuin, paarden, zachte energie, bebossing, recreatie, landschapszorg, tijdelijke natuur. Deze zijn verbredingvormen voor de eigenaar, nu domesticatie genoemd. Men kan schatten dat er jaarlijks rond 10.000 ha vrijkomt van pacht.

tingen, kleine landschapselementen, het plaatsen van windturbines, agroforestry, constructies en architectuur, toegankelijkheid, beheer van groot en klein erfgoed, landschapsonderhoud en eigenlijk voor niet door de pachtwet gedekte gevallen zoals verbreding of natuurbeheer want het goed moet, na pacht, teruggegeven worden in zijn oorspronkelijke staat.

Zo worden, bv., lange termijn engagementen voor de instandhoudingsdoelstellingen in geval van een einde van pacht onmogelijk, als de verpachter niet mede geïnformeerd en gemotiveerd is geweest.

Sommige van de beheerovereenkomsten zouden strikt gezien niet kunnen volgens de pachtwet maar de rechtspraak nuanceert de beperking voor nevenactiviteiten. Deze onduidelijkheid was waarschijnlijk de reden van de reglementaire meldplicht van een BO aan de eigenaar. Een soort compromis zonder effect dat trouwens niet wordt gerespecteerd. De toeslagrechten zijn gebonden aan de grond van de eigenaar maar enkel de pachter

met de fysische verweving en met de rechten van de zakelijke rechthouders die mede actoren zijn. Indien in het kader van een inrichtingsproject de landbouwvoering niet meer gewenst is, wordt een wijkersregeling getroffen met de gebruiker.

Dit is geen reden om, zoals nu het geval is, de eigenaar te onteigenen. Met hem kunnen beheerafspraken genomen worden, compatibel met het project.

recreatieve functies en nieuwe economische dragers kunnen best geïntegreerd beheerd worden met aangepaste planologische voorschriften en instrumenten.

Landeigenaars willen niet hun bos rooien in het agrarisch gebied. Zij pleiten voor een nieuwe aanpak voor bosuitbreiding want nu lukt deze niet en de aangehaalde oplossingen missen een belangrijk punt. Eerst moeten uitgebreide zoekzones bepalen waar bos

kan die activeren, wat aanvaardbaar is; maar waarom kan de stoppende pachter die verkopen?

De eigenaar zou normaal die rechten in bewaring moeten krijgen zonder te activeren tot het moment wanneer een nieuwe uitbater dit doet.

De overheid laat de indruk na alle mogelijkheden in agrarische gebieden mono sectoraal te willen regelen met de landbouwsector, zoals trouwens die in de kwetsbare gebieden met de natuursector. Dit strookt niet met de multifunctionaliteit van de open ruimte,

Een "relatie in driehoek" tussen de overheid, de pachter en de verpachter om, complementair, een synergie te verwekken is een vernieuwend contract dat de zekerheid kan verhogen en vragen van de gemeenschap kan beantwoorden.

Ruimtelijke ordening.

Landeigenaars appreciëren het mogelijk hergebruik van leegstaande landbouwgebouwen om de socio-economische waaier in de open ruimte te verbreden mits criteria en randvoorwaarden. Landgoederen met geïntegreerde natuur, landbouw, erfgoed en

gewenst is, dan een inventaris opge maakt worden van de in de komende jaren daar uitbollende pachters. En dan kan men bij de eigenaars van die gronden aankloppen met een voorstel tot bebossing. Velen onder hen zullen aanvaarden en niemand's rechten zijn hiermee geschaad.

De verpaarding kan, volgens de studie van Bomans en anderen, beschouwd worden als een autonome groei buiten de gebruikelijke regels van bipolariteit tussen landbouw en natuur, en zijn gebonden aan semi-urbane gebieden. De paardenhouders voelen zich ➔

nauwer betrokken bij sport, recreatie en natuur dan bij landbouw. Het wordt dus een complementair deel van de open ruimte.

“Ruimte voor ruimte” of “rood voor groen” regelingen (VLM) kunnen in bepaalde gevallen een oplossing bieden voor het vrijwaren van gronden aanvullend aan de grondenbank en de instrumenten van de VLM. In Nederland werd het instrument “nieuwe landgoederen” ontwikkeld dat hergebruik van functies op het platteland regelt om de vertuining op een ordentelijke manier deels op te vangen. In Vlaanderen gebeuren diezelfde ontwikkelingen op een sluike manier door gebrek aan aanpak.

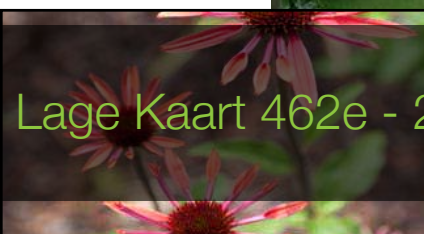
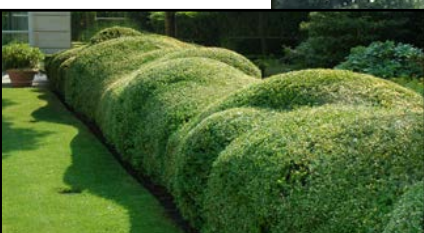
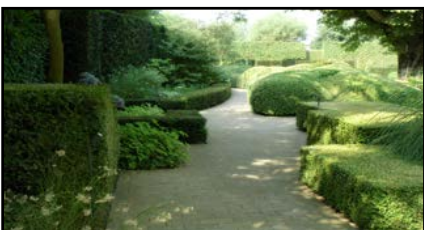
Het RSV stelt 750.000 ha voor landbouwbestemming. Dit cijfer strookt niet met de realiteit van het landbouwgebruik zijnde rond 620.000 ha waarin

er nog veel onduidelijkheden en precariteit bestaan. Er is een hiaat van een 200.000 ha waar andere gebruiksvormen niet afgeschaft kunnen worden. Afbakening wil ook niet zeggen verwezenlijking. De beleidsbrief RO stelt bij AGNAS: “De werking van het coördinatieplatform C-AGNAS is een voorbeeld van hoe partnerschappen tussen de betrokken Vlaamse ministers, administraties, lokale besturen en andere stakeholders in praktijk vorm krijgen”. De beleidsbrief zegt echter niet dat belangrijke actoren zoals de bossector en de eigenaars van 650.000 ha land in dat overleg niet aan tafel gevraagd zijn en dat enkel landbouworganisaties en natuurverenigingen van tel zijn.

Hoe kan men met dergelijke aanpak de maatschappelijke vragen combineren met de nood voor multifunctionaliteit, het bewaren van landschappen en van de open ruimte voor landbouw?

Gebiedsspecifieke en geïntegreerde concepten zijn nodig voor de uitdagingen gebonden aan de transformaties. Het beperken van gebruiken gaat gepaard met juridische vormen, vergoedingen en een flankerend beleid. Zo is de vergoeding voor kapitaalschade billijk, al is de betaling bij planologie een vraagteken. Zo ook krijgt een landbouwgebruiker een vergoeding bij gebruiksbeperkingen. Vraag is dan wie zal compenseren bij beperking van gebruik, opgelegd aan anderen ten voordele van de landbouwgebruikers.

Ook niet alle activiteiten zijn onderworpen aan vergunningen en voorschriften, contractuele afspraken bestaan en kunnen niet zomaar beperkt worden. Grond voor landbouwvoering zal niet bevorderd worden door nog bijkomende beperkingen maar wel door een doordacht stimulerend grondbeleid.

VITALIS
gardens in perspective

Lage Kaart 462e - 2930 Brasschaat - 03/653.00.20 - www.vitalistuin.be

Toekomst?**Landeigenaars onderschrijven volgende stellingen:**

1. Geloof in landbouw als belangrijke economische drager in de open ruimte.
2. Rekening houden met de noden van een moderne en duurzame landbouw-bedrijfsvoering.
3. Grond bewaren voor een duurzame landbouw ondanks aanspraken op de ruimte bij de transformaties.

Zij stellen zich ook vragen:

Hoe worden de beschreven knelpunten geobjectiveerd en aangepakt in overleg?

Hoe worden de basisrechten en de motivaties voor grondbeheer gevrijwaard?

Zal men de bipolariteit landbouw en natuur willen overtreffen?

Welke zijn de mogelijke nieuwe relaties tussen verpachter en pachter?

Het economisch model duidt dat de

waarde van de parameters moet verhoogd worden:

g: erkennen dat land meer is dan landbouw en natuur, landbeheerders in het beleid betrekken en motiveren, het gevoel van onteigening bij pacht verminderen.

m: de rol van landbeheerders in het mede verlenen van ecosysteemdiensten op hun gronden erkennen.

e: de economische gegevens verbeteren.

Bijkomende studies zijn ondertussen wenselijk: Wat zijn de knelpunten van de pachtwet? Welke internationale benchmarking over grondgebruik? Welke kwantificering voor de bestaande eigendomsstructuur, de contractuele gebruiken en de invloed van de bankkredieten? Kan een SWOT analyse de mogelijke relaties tussen partijen onderzoeken en nieuwe denkpijsten voorstellen?

Vijf "quick wins":

1. Herwaarderden van de pacht prijs, al dan niet gebonden aan de landbouw-inkomsten, en die terug naar een marktniveau brengen door het samenbundelen van het ondernemerschap. Misschien kan de pacht prijs gebonden worden aan specifieke terrein- of bedrijfskenmerken zoals de landbouw waarde van het perceel dat modelmatig een "objectieve" differentiatie kan krijgen.

2. Toepassen van de resolutie van het congres van de Boerenbond van 2 december 2006 "Initiatieven om het pachten interessanter te maken zijn absoluut nodig. Via nieuwe wettelijke gebruiksformules, moet een win-win situatie voor de eigenaar en de pachter ontstaan".

Een mogelijke piste is het aanvullend afsluiten van vrije contracten voor een beperkte duur. ➔

Zin in een groene opleiding in jouw buurt?

Je huis verwarmen met hout? Bomen en struiken herkennen in verschillende seizoenen?
Werken met de bijl of kettingzaag? Zelf je brandhout maken?

Je leert het allemaal (en nog veel meer) bij Inverde: forum voor groenexpertise.

Dit is slechts een kleine selectie uit het uitgebreide cursusaanbod.
Surf naar www.inverde.be voor alle opleidingen in jouw buurt.

3. De grond-, schenking- en erfenisfiscaliteit op verpachte gronden aanpassen volgens de resolutie van 2 mei 2007 van het Vlaamse Parlement in het actieplan voor jonge landbouwers.

4. Een driehoeksrelatie tussen overheid, verpachter en pachter invoeren onder de vorm van een landbouwbeheersplan om een aantal bepalingen zoals hierboven beschreven in hun geheel te behandelen met grotere en langere doeltreffendheid o.a. voor IHD.

5. De duidelijk oneigen gebruiken en onzekerheden bij pensioenboeren en onderpacht afschaffen. Toegang verlenen aan de eigenaar tot databanken voor zijn percelen.

Een juridische vernieuwing is wenselijk. Pacht is een gevoelige materie waarover de discussie moet gekaderd worden zonder afbreuk te doen van de verworven rechten van de huidige rechtmatige en actieve pachters en rekening houdend met de nieuwe verhoudingen. De bedoeling is grond te geven aan de landbouw op een rechtzekerere wijze door de knelpunten die dit beletten aan te pakken.

De pachtwet kan enkel aangepast worden na de staatshervorming en indien de politieke wil hiervoor bestaat. Niet alles in de pachtwet moet veranderen maar men kan contractuele bepalingen moderniseren en oneigen toepassingen verbieden volgens een lijst van

knelpunten met respect voor de economische leefbaarheid van het bedrijf en voor de eigendomsrechten.

De rechtszekerheid van de pachtrelatie kan verhoogd worden gezien zoveel discussiepunten nu worden geregeld met soms tegenstrijdige interpretaties van auteurs, correcties van vergetelheden, rechtspraak van talloze vrederechters, arresten van het Hof van Cassatie.

Nieuwe vormen van juridisch statuut zijn erfpachten, landbouwvennootschappen of andere partnerschappen waarbij de toegevoegde waarde wordt gedeeld in functie van de risiconame en samenwerking en ondernemerschap sleutelwoorden zijn. Dergelijke initiatieven bestaan al zoals hierboven vermeld waar beheer van landbouwgronden evolueert naar een echt ondernemerschap en het ter beschikking hebben van grond niet meer automatisch is. De landbouwerondernemer heeft een meer moderne en commerciële relatie met de eigenaar.

Indien de financiële, fiscale en subsidievoorwaarden competitief zijn, kan, zoals in het buitenland en complementair aan bancaire landbouwkredieten, aan investeerders worden aangeboden ook in landelijk onroerend risicokapitaal te beleggen. De band met het specifieke goed is wel klein, maar de diversificatie groter. Men helpt de landbouwer om zijn kapitaal niet in grond te blokkeren, en de geldver-

schaffers om gediversifieerd in vastgoed te beleggen zonder de zorg van het individuele beheer.

Het is niet meer landeigendom maar wel landinvestering en misschien, met adequate juridische figuren zoals erfpacht, een piste voor de financiering van gronden van de gewenste groot-schalige landbouwbedrijven in die betere landbouwgebieden.

Houding

Het succes van deze aanpak zal afhangen van de ontvankelijkheid van de partijen. Evolueert de eigenaar naar ondernemingschap en is hij bereid een aantal uitgangspunten te aanvaarden? Maken eigenaarorganisaties voorstellen en dragen zij bij tot overleg met landbouworganisaties en -administraties? Hoe evalueren deze de transformaties en zoeken zij mede naar oplossingen in overleg? Welk is de ingesteldheid van de landbouwers, die de sleuteldeelnemers zijn in een nieuwe dynamiek? Treedt de overheid autoritair ofwel ondersteunend op? Erkent zij de actoren? Schept zij vertrouwen? Gebruikt zij een overlegmodel? Overtreft zij de bipolariteit? Lost zij de knelpunten op?

De samenwerking tussen de partijen wordt in een nieuw daglicht geplaatst. De gezamenlijke inspanningen voor een vernieuwde relatie in een transformerende open ruimte kunnen dan in een verse kleur gezet worden.

Dit artikel bestaat uit meerdere delen, en is het vervolg op deel 1 in de vorige Landeigenaar, nr. 59 // 2013. Op de website kan u het hele artikel downloaden en lezen.

Terreinbezoek

Quick-Win Bananenvenen

> Door Valérie Vandenabeele, projectmanager Natura 2000 bij Landelijk Vlaanderen en HVV

Oost-Malle, 18 juni 2013. Het Bananenvenen dankt zijn naam aan haar vorm, waardoor het voor piloten een herkenningspunt is geworden. Aan de hand van luchtfoto's blijkt dat de Bruulbergse omgeving van oorspronkelijk oude heide en stuifduinen sinds de jaren '70 steeds sterker verbost is. Het feit naar een economische samenleving te evolueren zorgde ervoor dat rendabele natuur zoals bos bevoordeeld werd ten opzichte van de oorspronkelijke heide.

Hier komt Natura 2000 in het verhaal: Europa vraagt opnieuw meer aandacht voor natuurwaarde en biodiversiteit. De Vlaamse overheid voorziet in dit kader sinds 2011 subsidies voor snelle realisaties van instandhoudingsdoelstellingen die tevens als test case dienen voor de komende instandhoudingsmaatregelen en geïntegreerde beheerplannen.

Christophe Lenaerts, eigenaar van het Bananenvenen en omgeving, liet in de lente van 2012 vijf hectare economisch loof- en naalddhout oogsten. Binnen het bosbeheerplan was hiervoor ruimte voorzien waardoor er geen stedenbouwkundige vergunning gevraagd

moest worden. Ontbossing binnen het kader van Natura 2000 dient ook niet gecompenseerd te worden. Om het resterende energiehout te chippen en af te voeren moest omwille van de schoonperiode jammer genoeg gewacht worden tot december 2012, waardoor de kosten hiervoor ook verhoogden. Achteraf bekeken had dit hier eigenlijk niet nodig geweest, een les die hieruit getrokken kan worden. De plagwerken gingen daardoor pas in de lente van 2013 door, alsook het afschuiven van de oevers van de vennen.

Tijdens het terreinbezoek, eind deze lente, zagen we de fauna het gebied stilaan koloniseren. Het ven, ondanks de lage waterstand, herbergde opnieuw een grote hoeveelheid libellen, de heide zal snel haar plaats weer innemen – deels vanuit het naburige DANA-project tussen ANB en Defensie – de rode bosmier is vertegenwoordigd, alsook een zeldzame heidevlinder en er worden plannen gemaakt om met zandoverschotten enkele kleine stuifduinen in het gebied te creëren.

Een volledig videoverslag over de Quick Win is te vinden op onze videoafdeling: www.landelijkvlaanderen.tv.

“ **Begin 2012 startte eigenaar Christophe Lenaerts in Antwerpen een Quick-Win in het gebied Bruulbergen. Naalddhout werd gekapt en geruimd, de bovenste grondlaag werd geplagd en enkele poelen werden uitgegraven. Het resultaat wordt eind dit jaar verwacht: een prachtig heidedomein!** ”

Stand van zaken...

SIGMA: OVERZICHT PER REGIO

Kruibeke-Basel-Rupelmonde:

Dewerken zijn bezig voor het grootste overstromingsgebied van Vlaanderen. Het project zou klaar moeten zijn tegen 2014.

Durmevallei: Het baggeren is nu volop bezig in Hamme, Temse en Waasmunster. Daarna komen nog Zele en Lokeren aan de beurt. Daarna komt er een natuurgebied met o.a. bloemrijke graslanden.

Hedwige- en Prosperpolder: Vorig jaar heeft de Nederlandse regering beslist en herbevestigd om de Scheldeverdragen uit te voeren en na te leven en tegen 2019 zouden beide polders toch onder water moeten staan en een groot natuurgebied komen. In Vlaanderen zijn de ontpolderingswerken al voor twee derde afgerond. De grote ringdijk is twee derde klaar en er is een pompstation gemaakt.

Potpolder van Lilo: Dit is een van de eerste projecten van het geactualiseerde sigmaplan dat helemaal klaar is, met als resultaat een overstromings- en natuurgebied met rustzone voor trekvogels te midden de haven van Antwerpen.

Cluster Kalkense Meersen: In het gebied Wichelen, Wetteren, Berlare en Laarne is men volop bezig met de werkzaamheden die moeten resulteren

in een overstromingsgebied met unieke zoetwater slikken- en schorren.

Antwerpse Scheldekaaien: De kaai moet verstevigd worden, de waterkeringsmuren moeten opgetrokken worden tot sigmahoogte en men gaat ook Schelde kaai herinrichten. Vorige zomer is men begonnen met het versterken van de oude Scheldekaaien. Nadien zal men de mobiele waterkeringsmuren optrekken. De parking van nu zal ondergronds geplaatst worden.

Vlassenbroek, in Dendermonde. In het noordelijke deel zal getij binnen en buiten kunnen lopen, in het zuiden niet. Beide delen worden van elkaar gescheiden door een grote dijk en die dijk is men nu volop aan het maken. Het zand dat gebruikt wordt om die dijk aan te leggen wordt geleverd met pijpleidingen vanuit andere sigmagebieden.

Dijlemonding, Mechelen en Willembroek. De werken aan twee van de drie grote overstromingsgebieden zijn nog bezig.

Bovendijle, Grote Nete en Demervallei: Het doel is om de natuurlijke bedding van de rivier terug plaats te geven en ook hier en daar overstromingsgebieden creëren en waterbuffers aan te leggen. Dit alles is nog in ontwikkeling zijn, er wordt nu een MEP over geschreven. Betrokkenen kunnen daar

opmerkingen op maken. Nadien moet het GRUP worden aangepast en tot slot vergunningen gegeven worden en dan pas kunnen de werken starten.

Lippenbroek bij Hamme: Dit is een testproject geweest. Wetenschappers monitoren hoe het in overstromingsgebied in de praktijk in zijn werk gaat.

Er zijn een aantal nieuwe projecten bijgekomen die nog in studiefase zijn: Nete en Kleine Nete, vallei van de Grote Nete, Demervallei, Dorent, Oud Boek, Schelland polder en Schousselbroek.

NATURA 2000

De IHD rapporten worden momenteel besproken bij de Vlaamse Regering, op de IKW's (interkabinettenoverleg). Voor het zomerreces zou men hierover uitspraak doen. Ook de implementatienota, de kalibratienota, en enkele andere documenten werden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Intussen wordt er voornamelijk gewerkt rond de toekomstige maatregelen, de Natura 2000 management plannen (nieuw systeem NRP) en geïntegreerde beheerplannen. De Overleggroep tracht ook klaarheid te scheppen in de vergunningen en financiering. Na de zomer zal gewerkt worden rond teksten voor besluiten.

Meer info via: www.natura-2000.be of info@landelijkvlaanderen.be

DCB

DIENSTENCENTRUM VOOR BOSBOUW

advies . beheer . planning

Frederik Vaes
0473 22 39 50

Geert Bruynseels
0475 71 27 23

www.dcb-net.be

RUP - AGNAS

Regio Kust "Kustpolders Oudenburg-Jabbeke"

Overlegproces opgestart april 2013 – procesnota 1, april 2013 – presentatie startvergadering april 2013.

Regio Leiestreek "Poelberg-Meikens bossen"

Vooroverleg in het voorjaar van 2013 – procesnota 3, mei 2013 – voorontwerp RUP juli 2013.

Regio Limburgse Kempen en Maasland "Landbouwgebieden en beekvalleien tussen Helchteren, Bree, Peer en Meeuwen"

Overlegproces opgestart december 2010 – procesnota 2, april 2011 – RUP-voorstel 1, februari 2012 – toelichting RUP-voorstel 1 actorenoverleg februari 2012 – juli 2012 tussentijdse beslissing Vlaamse regering om eerst IHD uit te werken voor SBZ-V en afzonderlijk RUP opmaken voor de planonderdelen buiten SBZ-V = voorontwerp RUP.

Gerkenberg-Herenbossen december 2012 – begin 2013 eerste verderzetting besprekingen.

Regio Neteland "Vallei van de Kleine Nete en Aa van N19 tot Grobbendonk"

Overlegproces opgestart oktober 2010 – procesnota 2, januari 2011 – voorontwerp GRUP maart 2011 – principiële beslissing van de Vlaamse regering over de verdere voortgang juli 2012 –

overzichtsnota (februari 2013) – nota gebiedsgericht overleg Graafweide-Schupleer mei 2013 – presentatie gebiedsgericht overleg Graafweide-Schupleer mei 2013

Regio Neteland en "Gasthuisvelden-Donderheide"

Overlegproces opgestart maart 2013 – analyse bestaande ruimtelijke structuur maart 2013 – procesnota 2, mei 2013

Regio Veldgebied Brugge en Meetjesland "Vinderhoutse Bossen en Vallei van de Oude Kale"

Overlegproces opgestart juni 2013 – procesnota 1.1 juni 2013

Regio Waasland "Moervaartvallei van Mendonk tot Wachtebeke"

Landbouweffectenrapport Natuurkernen Moervaart november 2012 – kennisgeving planMER Natuurkernen Moervaart (maart 2013) – procesnota 1, maart 2013

Regio Zenne, Dijle en Pajottenland: "Dijlevallei van Werchter tot Hever"

Overlegproces opgestart maart 2013 – procesnota 2, juni 2013

Meer info over RUP en AGNAS op:
www.vlaanderen.be/agnas

Auteur: Valérie Vandenabeele,
projectmanager Natura 2000
bij Landelijk Vlaanderen en HVV

NTF // EEN NIEUWE PRESIDENT

NTF, (Nature, Terres et Forêts) de Waalse tegenhanger van Landelijk Vlaanderen, verdedigt aldaar de belangen van private eigenaren, landbouwers en bosbeheerders.

Op 19 juni 2013 werd op de Algemene Vergadering van NTF voor een talrijke menigte het vertrek van Etienne Snyers aangekondigd.

De Heer Sneyers was acht jaar lang voorzitter van NTF en werd bedankt voor zijn persoonlijke inzet gedurende deze periode.

NTF verwelkomt Jean-Pierre Delwart als nieuwe president. Hij zal deze uitdaging aangaan samen met de inzet van drie nieuwe bestuurders: Marie Jottrand, Defalque Eric en Marc Schröder, die de plaats innemen van de bestuurders met verlopen mandaten. Deze laatste worden van harte bedankt voor hun inzet en bijdrage aan het succes van de vereniging.

Wij wensen het nieuwe team van NTF veel succes toe.

Meer info over NTF op
www.ntf.be

Landelijk VASTGOED ANDERS BEKEKEN

Agrarisch vastgoed

Vastgoed voor paardenliefhebbers

Landelijk wonen

Bent u nog geen lid?

Activiteitenkalender

REGIONALE INFODAG MET VLM REGIO ANTWERPEN-LIMBURG

Dit najaar heeft onze tweede regionale infodag plaats, in samenwerking met VLM. Deze infodag kadert o.a. rond het herstel in vertrouwen tussen de lokale eigenaars en de overheid- of beleidsinstanties.

Een van de projecten die worden besproken situeert zich rond het gebied 'De Liereman', beschreven in het artikel over 'De Zwarte Specht' op pagina 18. Meer info en het programma volgen op onze website.

WANDELING IN 'DE LIEREMAN' KENNISMAKING 'DE ZWARTE SPECHT'

Wanneer: 21 september 2013 - 14u.

Locatie: Heischuur - Oud-Turnhout

Adres: Schuurhoven 2, 2360 Oud-Turnhout

Prijs: Deelname aan deze wandeling is gratis voor lokale eigenaars en voor de leden van Landelijk Vlaanderen vzw en De Zwarte Specht - drankjes voor eigen rekening

Inschrijven voor 15 september 2013:

info@landelijkvlaanderen.be

of marieke.smets@landelijkvlaanderen.be

Landelijk Vlaanderen

Landelijk Vlaanderen stelt alles in het belang van een efficiënte begeleiding van de leden. Daarom willen wij u vragen, geheel vrijblijvend ons uw gegevens en die van uw eigendomsstructuur te bezorgen opdat wij deze gegevens kunnen actualiseren in onze databank. Vanzelfsprekend wordt deze informatie uitsluitend gebruikt voor het verfijnen van onze database.

BETAAL NU UW LIDMAATSCHAP BIJ LANDELIJK VLAANDEREN

Het lidgeld omvat 60€ (basisbijdrage) + 2€/ha (oppervlaktebijdrage). Kinderen of andere familieleden kunnen ook mee genieten van de diensten van het Lidmaatschap. U heeft een eigendom in onverdeeldheid of in een groeperingsverband. Het is voldoende dat één persoon het volledige lidgeld per ha betaalt, de overige personen kunnen dan lid worden van Landelijk Vlaanderen aan een verminderd tarief (35€). Bij de overschrijving graag "Lidgeld 2013 + naam en voornaam" vermelden. Dit kan op het rekeningnummer: IBAN BE37 3350 4426 9028 Bic: BBRUBEBB

Nieuwe leden kunnen zich inschrijven door betaling van het lidgeld, en daarbij schriftelijk hun steun te bevestigen voor Landelijk Vlaanderen vzw en haar doelstellingen. Wij bezorgen u graag ons inschrijvingsformulier.

NU TE KOOP // DAS OF SJAALTJE // EXCLUSIEF LEDENAANBOD

In het kader van het 10 jarig bestaan van Landelijk Vlaanderen vzw bieden wij aan exclusief aan onze leden sjaaltjes en dassen aan. Deze zijn uit zijde en van uitstekende kwaliteit en afwerking.

Das: 25€ per stuk + 2,5 euro verzendkosten

Sjaaltje: 15€ pers stuk + 2,5€ verzendkosten

Bestellen kan per mail via:
info@landelijkvlaanderen.be

algemene aannemingen
VAN WEZEMAE
n.v.

gebouwd op solide funderingen

woestijnstraat 25 | b-2880 bornem
t.03 889 25 40 | f.03 889 91 02
www.bouwbedrijfvanwezemael.be